

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.12.13

**Inventaris van het archief van de
Rijkscommissie voor Vaderlandse
Geschiedenis en haar voorgangers,
(1844) 1902-1989 (2007)**

Versie: 23-05-2023

H.J.Ph.G. Kaajan, A.A. Mietes, Karolien Verbrugge

Nationaal Archief, Den Haag 2009

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	9
De verwerving van het archief.....	10
Inhoud en structuur van het archief.....	11
Inhoud.....	11
Hoofdstuk 1: Algemeen.....	11
Hoofdstuk 2: Verzamelingen.....	11
Hoofdstuk 3: Aanwijzingen voor de gebruiker.....	12
Verantwoording van de bewerking.....	13
Verwant materiaal.....	14
Beschikbaarheid van kopieën.....	14
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	15
1. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD.....	15
1.1 NOTULEN.....	15
1.2 INGEKOMEN EN MINUTEN VAN UITGAANDE STUKKEN.....	19
1.3 JAARVERSLAGEN.....	23
2. STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN.....	25
2.1 ORGANISME.....	25
2.1.1 ALGEMEEN.....	25
2.1.2 FINANCIËN.....	26
2.2 TAKEN.....	27
2.2.1 ALGEMEEN.....	27
2.2.2 OUDHEID EN MIDDELEEUWEN.....	28
2.2.2.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN.....	28
2.2.2.2 EXCERPTEN UIT VREEMDE KRONIEKEN.....	28
2.2.2.3 BRONNEN VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE ABDIJ VAN RIJNSBURG.....	29
2.2.2.4 CHRONOGRAPHIA JOHANNIS DE BEKE.....	29
2.2.2.5 OORKONDENBOEK VAN GELRE EN ZUTPHEN.....	29
2.2.2.6 OORKONDENBOEK VAN NOORD-BRABANT.....	30
2.2.2.7 BRONNEN TOT DE BOUWGESCHIEDENIS VAN DE DOM TE UTRECHT.....	30
2.2.3 GESCHIEDENIS NA DE MIDDELEEUWEN.....	31
2.2.3.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN.....	31
2.2.3.2 GROEN VAN PRINSTERER.....	32
Documentatie over Groen van Prinsterer.....	35
2.2.3.3 EEN ONDERZOEK NAAR ARCHIVALIA INZAKE DE BETREKKINGEN TUSSEN NEDERLAND EN ZWEDEN.....	35
2.2.3.4 G.K. VAN HOGENDORP, JOURNAL D'ADRICHEM, 1806-1809 EN JOURNAL DE LA HAYE.....	36
2.2.3.5 BESCHIEDEN BETREFFENDE DE BUITENLANDSE POLITIEK VAN NEDERLAND.....	36

2.2.3.6 PARTICULIERE NOTULEN VAN DE VERGADERINGEN DER STATEN VAN HOLLAND.....	37
2.2.3.7 BRIEFWISSELING VAN HUGO GROTIUS.....	37
2.2.3.8 DE BRIEFWISSELING VAN ANTHONIE HEINSIUS.....	37
2.2.3.9 THORBECKE. EEN LEVEN IN BRIEVEN.....	38
2.2.3.10 DE CORRESPONDENTIE VAN WILLEM VAN ORANJE.....	39
2.2.3.11 BRIEFWISSELING TUSSEN SIMON VAN SLINGELANDT EN SICCO VAN GOSLINGA.....	39
2.2.3.12 RESOLUTIËN STATEN-GENERAAL.....	39
2.2.3.13 CONSTITUTIES EN STAATSREGELINGEN BATAAFSE TIJD.....	39
2.2.3.14 REPERTORIUM DER NEDERLANDSE VERTEGENWOORDIGERS, RESIDERENDE IN HET BUITENLAND 1584-1810.....	40
2.2.3.15 REPERTORIUM DER BUITENLANDSE VERTEGENWOORDIGERS, RESIDERENDE IN NEDERLAND 1584-1810.....	40
2.2.4 BRONNEN VOOR DE NEDERLANDSE MARITIEME GESCHIEDENIS.....	40
2.2.5 ECONOMISCHE EN SOCIALE GESCHIEDENIS.....	41
2.2.5.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN.....	41
2.2.5.2 BRONNEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN DE HANDEL MET FRANKRIJK.....	41
2.2.5.3 BRONNEN VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE OOSTZEEHANDEL.....	42
2.2.5.4 GEGEVENS BETREFFENDE ROEREND EN ONROEREND BEZIT IN DE NEDERLANDEN IN DE 16E EEUW.....	43
2.2.5.5 BRIEVEN EN ANDERE BESCHIEDEN BETREFFENDE DANIËL VAN DER MEULEN 1584-1600.....	43
2.2.5.6 BRONNEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN HET BEDRIJFSLEVEN EN HET GILDEWEZEN VAN AMSTERDAM.....	43
2.2.5.7 REKENINGEN VAN DE GRAFELIJKHEID VAN HOLLAND UIT DE BEIERSE PERIODE.....	43
2.2.5.8 REKENINGEN VAN DE DOMEINEN VAN PUTTEN 1379-1429.....	44
2.2.5.9 STATISTIEKEN VAN DE NEDERLANDSE NIJVERHEID UIT DE EERSTE HELFT DER 19E EEUW.....	44
2.2.6 OVERZEESE GESCHIEDENIS.....	44
2.2.6.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN.....	44
2.2.6.2 OFFICIËLE BESCHIEDEN BETREFFENDE DE NEDERLANDS-INDONESISCHE BETREKKINGEN 1945-1950.....	45
2.2.6.3 DE NEDERLANDERS IN KERELA.....	46
2.2.6.4 DUTCH-ASIATIC SHIPPING IN THE 17TH AND 18TH CENTURIES.....	46
2.2.6.5 BRONNEN BETREFFENDE DE MIDDEN-MOLUKKEN 1900-1942.....	46
2.2.6.6 DAGBOEKAANTEKENINGEN VAN VICE-ADMIRAAL F. PINKE, COMMANDANT ZEEMACHT IN NEDERLANDS-INDIË 1914-1916.....	46
2.2.6.7 MEMORIES VAN OVERGAVE VAN GOVERNEURS VAN AMBON IN DE 17E EN 18E EEUW.....	47
2.2.7 KERKELIJKE GESCHIEDENIS.....	47
2.2.7.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN.....	47
2.2.7.2 ROMEINSE BRONNEN VOOR DE KERKELIJKE GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND.....	47
2.2.8 CULTUURGESCHIEDENIS.....	48
2.2.9 COLLECTIES.....	48
2.2.9.1 COLLECTIE VAN RIEMSDIJK.....	48
2.2.9.2 COLLECTIE JAPIKSE.....	49

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis

Periodisering:

archiefvorming: 1902-1989

oudste stuk - jongste stuk: 1844-2009

Archiefbloknummer:

3472

Omvang:

646 inventarisnummer(s); 13,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat voor de periode 1902-1947 notulen, ingekomen stukken met agenda's, uitgaande stukken met agenda's en bijlagen bij de notulen. Verder zijn er van 1901-1975 stukken met betrekking tot individuele opdrachten: de wetenschappelijke correspondentie tussen medewerkers, commissieleden (begeleidingscommissie) en het departement omtrent de diverse bronnenuitgaven over de Nederlandse geschiedenis; de zogeheten Rijks Geschiedkundige Publicatiën.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis, nummer toegang 3.12.13, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Rijkscie. Vaderlandse Geschiedenis, 3.12.13, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Tenzij anders vermeld is hoofdstuk voornamelijk gebaseerd op: K.Kooijmans en J.P.de Valk, "Eene dienende onderneming" De Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis en haar Bureau 1902-1968, in: Bron en publikatie. Voordrachten en opstellen over de ontsluiting van geschiedkundige bronnen uitgegeven bij het 75-jarig bestaan van het Bureau der Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis, 's-Gravenhage 1985, pp. 203-283, met name pp. 203-262. Zie voor de in de loop der jaren verzorgde bronnenuitgaven de complete lijst van het onderzoeksprogramma, afgedrukt op pp. 276-279. Zie ook: Johanna Roelevink and Augustus J. Veenendaal jr., Undeleting the Dutch Past: The Netherlands Government Commission on National History, in: Documentary Editing, Vol.12 No.2 (June 1990), pp. 45-48.

Het in 1845 opgerichte Historisch Genootschap begon in de tweede helft van de vorige eeuw in de reeks Werken van het Historisch Genootschap met de uitgave van becommentarieerde bronnen ¹. De kwaliteit hiervan was wisselend. Terwijl in het buitenland een aantal kwalitatief goede series werd verzorgd, miste Nederland dit. Een gemis waarop dr. H.T. Colenbrander ² attendeerde. Hij was van mening dat het uitgeven van bronnen een apart vak was, wat niet iedere historicus beheerste. Daarom wenste hij in navolging van het buitenland hier een speciale Commissie mee te belasten. Hij vond hiervoor een medestander in zijn chef, de Algemeen Rijksarchivaris Th.H. van Riemsdijk ³, die op 21 mei 1901 aan de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht dat het Rijk de publikatie van Nederlandse bronnen op zich zou nemen. In maart 1902 werden de leden van Commissie van Advies voor 's-Rijks Geschiedkundige Publicatiën (RGP) bij K.B. benoemd ⁴. Colenbrander en Van Riemsdijk waren hiervan de voorzitter en lid-secretaris. Het ontbreken van een planmatige aanpak van bronnenuitgaven bij het Historisch Genootschap deed de Commissie besluiten hier eerst studie naar te verrichten. Het resultaat was het in 1904 verschenen Overzicht van de door de bronnenpublicatie aan te vullen leemten der Nederlandsche geschiedkennis, dat nog tot ver in de volgende eeuw werk kan verschaffen. Colenbrander, die vanaf 1902 hiervoor was vrijgesteld, gaf hier zelf door het uitgeven van de Gedenkstukken de eerste aanzet ⁵. Na zich eerst in 1905 als adjunct-archivaris van zijn functie te hebben laten ontheffen, werd hij als secretaris van de Commissie aangesteld. Toen men in 1909 de uitgave van de resoluties van de Staten-Generaal wilde gaan starten en koloniale bronnen wilde gaan uitgeven, werd de benoeming

---

1 J.C.H. Blom, Een eeuwfeest? Een verkenning ter gelegenheid van de laatste aflevering van deel honderd van de BMGN, in: Bijdragen en Mededelingen van de Geschiedenis in Nederland, 100e jrg afl. 4 (1985), pp. 576-587 m.n. pp. 580-582.

2 Biografisch Woordenboek van Nederland (BWN) (eindred. J. Charité), I, 's-Gravenhage 1979, pp. 115-118 m.n. p. 116.

3 BWN (eindred. J. Charité), I, pp. 487-489.

4 K.B. 26 maart 1902, no. 5.

5 J.P. de Valk, "Eene geschiedenis door bescheiden". De Gedenkstukken van H.T. Colenbrander, in: Theoretische Geschiedenis, 17 (1990), pp. 411-431.

van vaste krachten noodzakelijk. Dit leidde in 1910 ⁶ tot de door Colenbrander nagestreefde verzelfstandiging door de oprichting van een Bureau, waarvan N. Japikse onderdirecteur zou worden ⁷. De naam van de Commissie werd gewijzigd in Commissie voor 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën (CRGP) voor in de plaats. De secretaris hiervan trad als directeur van het toen opgerichte Bureau op. Dit was voortaan onafhankelijk van het Algemeen Rijksarchief in wiens gebouw het Bureau overigens wel tot de verhuizing in 1976 bleef gehuisvest. Hoewel de band met de rijksarchiefdienst werd verbroken, bleven de jaarverslagen, die vanaf het begin in de Verslagen van 'Rijks Oude Archieven waren opgenomen, nog enkele jaren daarin verschijnen ⁸.

Colenbrander ging in dit alles nog al overhaast te werk. Wellicht in verband met de op handen zijnde benoeming van een nieuwe Algemeen Rijksarchivaris, daar Van Riemsdijk zijn ontslag had aangevraagd. De Commissieleden S. Muller, rijksarchivaris in Utrecht ⁹, en R. Fruin, professor te Amsterdam ¹⁰, die zelf als mogelijke opvolgers werden genoemd, waren aanvankelijk beiden bevreesd dat Colenbrander zou worden benoemd. Muller herzag zijn standpunt mettertijd wat een lange tijd van verkoeling tussen hen tot gevolg had. Fruin werd uiteindelijk benoemd ¹¹.

In 1918 brak met het vertrek van Colenbrander en Van Riemsdijk voor de Commissie een nieuw tijdvak aan. Zij werden opgevolgd door Japikse en Fruin. Nadat eerst op personeel en materieel terrein meer dan voorheen mogelijk was, ontkwam het Bureau ook niet aan de bezuinigingen. Deze problematiek en de affaire rond de bronnenuitgave van de schriftelijke nalatenschap van Groen van Prinsterer door F.C. Gerretson ¹² zouden in 1936 tot de opheffing van de Commissie leiden. Voornoemde Commissie ressorteerde vanaf 1918 niet langer meer onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken afdeling Kunsten en Wetenschappen, maar onder het toen door afsplitsing ontstane Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, afdeling Kunsten en Wetenschappen. Als gevolg van de bezuinigingen werd herhaaldelijk tevergeefs gepoogd de oude band van de RGP met het ARA weer te herstellen door de nieuwe Algemeen Rijksarchivaris R. Bijlsma ¹³ tevens directeur van het Bureau te maken.

In 1914 kreeg Colenbrander opdracht om de uitgave van de Groen-papieren te verzorgen. Door zijn politieke connecties wist Gerretson hier ook bij betrokken te raken. Beiden konden vanaf het begin niet met elkaar opschieten. In 1920 trok Colenbrander zich terug. De Commissie probeerde tevergeefs deze

---

6 K.B. 22 februari 1910 no. 57.

7 BWN, III (eindred. J. Charité), 's-Gravenhage 1989, pp. 294-296.

8 Zie voor de jaarverslagen van 1902 t/m 1918: Verslagen omtrent 's Rijks Oude-Archieven, dl. XXVI (1903)- dl. XLI (1919).

9 BWN, I, pp. 414-416.

10 BWN, II (eindred. J. Charité), Amsterdam 1985, pp. 168-171.

11 Uitgebreid over dit conflict: F.C.J. Ketelaar, Het gevaar voor ontluistering van het ambt van algemeen rijksarchivaris, in: Nederlands Archiefblad (NAB), 93 (juni 1989), pp. 113-123 m.n. pp. 113-118.

12 BWN, III, pp. 193-196.

13 W.S. Unger, In memoriam R. Bijlsma, in: NAB, 52 (1947-1948), pp. 27-30.

opdracht te beëindigen en als gesubsidieerde onderneming buiten de RGP te laten voortzetten. Dr. A. Goslinga¹⁴ volgde Colenbrander als bewerker op. Bij het verschijnen van Brieven I in 1926 was een inlegvel van Gerretson met kritiek op Colenbrander voor de Commissieleden N.W. Posthumus¹⁵, G.W. Kernkamp¹⁶ en Colenbrander reden om zich terug te trekken. In de bezuinigingsfase ontstond er een direct conflict tussen Gerretson en de directeur en toezichthouder Japikse. Eerstgenoemde trachtte door inschakeling van de minister en de Kuyper-stichting de uitgave van zijn werk voor de toekomst te garanderen. De Commissie wenste hier niet aan mee te werken met als gevolg dat minister J.R. Slotemaker de Bruïne¹⁷ deze eind december 1936 bij K.B. ophief¹⁸, Het Bureau bleef voortbestaan.

In 1937 volgde de onderdirecteur H.J. Smit¹⁹ Japikse als waarnemend directeur op. Hem bleef al evenmin een conflict met Gerretson bespaard. Dientengevolge werd het in 1938 al begonnen drukproces zelfs enkele jaren stil gelegd om in 1941 te worden hervat²⁰.

Vanaf de opheffing van de Commissie poogde de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, waarvan de oud-Commissieleden Colenbrander en H. Brugmans²¹ lid waren, tot aan het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog door een Commissie van advies voor de RGP de heroprichting hiervan te bewerkstelligen. In de loop der tijd stelde de beleidsafdeling van het Ministerie voor het toezicht aan een Akademie-commissie op te dragen en het Bureau bij het Algemeen Rijksarchief onder te brengen. De Akademie zag dit liever van 's-Gravenhage naar Amsterdam verhuizen. Mede door toedoen van Gerretson kwam van dit alles niets terecht. Na de oorlog werden de besprekingen met de Minister hervat. Deze leidden uiteindelijk in augustus 1948²² tot de heroprichting, terwijl de installatie van de leden van de Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis (RCVG), zoals de nieuwe naam luidde, op 28 oktober plaats had.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

In 1990 verscheen de Inventaris van het archief van de Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis en haar voorgangers 1902-1947 (1950), voor het rijksarchief in Zuid-Holland samengesteld door M.J.G. Claessens, H.J.Ph.G. Kaajan en R.A.M. Vernooij. Het in deze inventaris beschreven archief bevat in

---

14 BWN, II, pp. 187-188.

15 BWN, I, pp. 471-473.

16 BWN, I, pp. 293-295.

17 BWN, I, pp. 546-548.

18 K.B. 23 december 1936 no.6.

19 W.J. Wierenga, In memoriam Dr. Hommo Jacob Smit (17 juli 1886-4 september 1957), in: Tijdschrift voor Vaderlandse Geschiedenis, 72 (1959), pp.116-118. A.J. Veenendaal, Hommo Jakob Smit, Stedum, 17 juli 1886 - 's-Gravenhage, 4 september 1957, in: Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden, 1959-1960, pp. 109-115.

20 Zie voor de conflicten met Gerretson vanaf 1914-1956 ook: E.A. van den Heuvel-Stasser, Inventaris van F.C. Gerretson, waarin zich vier pakken over deze materie bevinden. Deze inventaris is nog in bewerking.

21 BWN, I, pp. 97-98.

22 K.B. 9 augustus 1948 no.18.

hoofdzaak de notulen van de Commissie-vergaderingen, de bijbehorende vergaderstukken (bijlagen bij de notulen) en de in- en uitgaande correspondentie die werd gevoerd door de secretaris van de Commissie, tevens directeur van het Bureau

De uitvoering van de voornaamste taak van de Commissie, het ontsluiten van bronnen ten behoeve van de historische wetenschap door publikatie in de Rijks Geschiedkundige Publicatiën (RGP), werd opgedragen aan tal van onderzoekers, van wie sommigen in ambtelijk dienstverband bij het Bureau werkten, de meesten echter als extern opdrachthouder. Van het werk van deze onderzoekers in het kader van hun RGP-opdracht is in de loop der jaren in veel gevallen een uitgebreide schriftelijke neerslag ontstaan, die niet of maar ten dele in de ambtelijke agenda's is geregistreerd en evenmin in het Commissiearchief is gedeponneerd.

In die stukken ligt een wezenlijk bestanddeel van het werk der Commissie besloten. Het ligt dan ook voor de hand dit materiaal, als het voor archivering beschikbaar komt, te voegen bij het Commissie-archief dat naar het Algemeen Rijksarchief werd overgebracht. Tot deze categorie van toegevoegd materiaal valt ook semi-officiële correspondentie te rekenen die door de voorzitter en de secretaris/directeur gewoonlijk werd gevoerd.

Aan volledigheid van zulk archiefmateriaal valt niet te denken. Veel onderzoekprojecten voor de RGP kunnen niet op deze manier gedocumenteerd worden, omdat de betrokkenen na beëindiging van hun werk de paperassen hebben weggegooid, op zolder hebben geborgen of in een aan archief of bibliotheek geschonken collectie hebben ondergebracht.

In 1993 verscheen een Supplement op de inventaris van het archief van de Rijkscommissie voor vaderlandse Geschiedenis en haar voorgangers 1902-1947 (1950), samengesteld door K. Kooijmans. Deze aanvulling beslaat de periode (1844) 1901-1975.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is krachtens bepalingen van de Archiefwet overgebracht.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN

Het archief dat drie strekkende meter meet, beslaat het tijdvak van 1902-1947 (1950). Het eerste jaartal heeft betrekking op de oprichting van de Commissie van Advies voor RGP, de latere RCVG, terwijl het laatste jaar betrekking heeft op het einde van het tijdvak, dat het Bureau zonder Commissie functioneerde. Het jaartal tussen haakjes daarachter is ontleend aan inventaris nummer 2, daar het notulenboek tot dat jaar doorloopt. De series ingekomen en minuten van uitgaande stukken beslaan dit gehele tijdvak, terwijl de serie bijlagen bij de vergaderingen vanwege de opheffing van de Commissie, zoals hiervoor al werd meegedeeld, eind 1936 ophoudt. Formeel moet het archief tot de verzelfstandiging in 1910 als een onderdeel van het archief van de Rijksarchief voor Wetenschappelijk Onderzoek ressorteert ²³.

HOOFDSTUK 2: VERZAMELINGEN

De hier beschreven toevoegingen (supplement 1990) aan het Rijkscommissie-archief omvatten:

- stukken afkomstig van jhr. mr. Th.H.F. van Riemsdijk, de eerste voorzitter (1902-1918) van wat toen nog de Commissie (van Advies) voor 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën heette.
- stukken afkomstig van dr. N. Japikse, onderdirecteur (1910-1918) en directeur (1918-1937) van het Bureau der Commissie, en opdrachthouder o.a. voor de uitgave van de "Resolutiën der Staten-Generaal 1576-1609".
- stukken afkomstig van prof. dr. W.J.M. Mulder SJ, opdrachthouder (1915-1936) voor de uiteindelijk niet tot stand gekomen uitgave van "Excerpten uit vreemde kronieken".
- stukken afkomstig van een aantal betrokkenen bij de uitgave van de "Schriftelijke nalatenschap van Groen van Prinsterer", zoals prof. dr. A. Goslinga, prof. dr. F.C. Gerretson, dr. H.J. Smit, dr. N. Japikse, prof. dr. H. Brugmans, J.E. Cantillon, drs. J.L. van Essen en CE. Harmsen.
- stukken afkomstig van prof. dr. Z.W. Sneller, onderdirecteur van het Bureau (1919-1922) en opdrachthouder (1920-1927) voor de uitgave van "Bronnen tot de geschiedenis van de handel met Frankrijk tot 1585".
- stukken afkomstig van M. Hüffer, opdrachthoudster (1924-1951) voor de uitgave der "Bronnen voor de geschiedenis der abdij Rijsenburg".

---

23 Dit gebeurde bij K.B. 26 juni nr.89.010932. Zie verder: Nieuws van Archieven, 8 (1989), pp.238-243.

- stukken afkomstig van prof. dr. T.H. Milo, opdrachthouder (1943-1950) voor de uitgave (niet tot stand gekomen) van "Bronnen voor de Nederlandse maritieme geschiedenis 1568-1609".

- stukken in hoofdzaak afkomstig van dr. F.B.M. Tangelder, onderdirecteur (1957-1964) en directeur (1964-1970) van het Bureau der Commissie en medeopdrachthouder naast prof. dr. P.H. Winkelman voor de uitgave van "Bronnen voor de geschiedenis van de Nederlandse Oostzeehandel 1585-1702".

- stukken afkomstig van dr. J. Woltring, opdrachthouder (1954-1972) voor de uitgave van "Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland 1871-1898".

Tezamen omvatten deze negen verzamelingen ca. 3.000 stukken. Voor elke verzameling volgt hierachter een afzonderlijke inleiding.

HOOFDSTUK 3: AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

* Van elke verzameling zijn de stukken in beginsel en voor zover mogelijk chronologisch geordend. Per jaar zijn ze van een nummervolgorde voorzien.

* De primaire ingang bestaat uit een alfabetische lijst van de opstellers van de stukken (personen of instellingen) met opgave aan wie werd geschreven. Voor zover ter zake is tussen haakjes een aanduiding gegeven van de instelling waaraan de betrokkene was verbonden.

* Bij de afzendersnaam is bij het woord "Zie" aangegeven van wie hij/zij zelf stukken (voor zover ze deel uitmaken van de collectie) ontving.

* Verwijzing naar de afzonderlijke stukken vindt plaats door vermelding van het jaar (onderstreept en zonder 19) en het stuknummer.

Voorbeeld:

BRUGMANS, I.J. (RCVG)

Tangelder, F.B.M. (Bureau RCVG): 61/6. 62/32.

Winkelman, P.H.: 64/2.

Zie Buschkens-Dijkgraaf. Tangelder. Winkelman.

Explicatie: Brugmans, lid van de Rijkscommissie, schrijft aan Tangelder, verbonden aan het Bureau van de Commissie, in 1964 brief nummer 6 en in 1962 brief nummer 32 aan Winkelman in 1961 brief nummer 2. Aan Brugmans zijn brieven gericht door Buschkens-Dijkgraaf, Tangelder en Winkelman, brieven die onder het genoemde trefwoord zijn te traceren.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Bij de inventarisatie van dit archief is de oude orde om archivistische redenen niet gehandhaafd. Deze bestond oorspronkelijk uit een map ingekomen stukken, een map uitgegane stukken en een map bijlagen bij de vergaderingen, die per jaar waren geborgen. Dit in plaats van zoals nu ook is gedaan drie doorlopende series achter elkaar te vormen. Bovendien waren de verschillende nadere toegangen (agenda's, indices) op de thans gevormde series achter het totale archief en niet achter de series opgenomen. Hoewel de Commissie in 1910 en in 1948 een andere naam kreeg, had dit organisatorisch niet dusdanige verstrekkende gevolgen, dat het archief daarom in die jaren gesplitst moest worden. Dit blijkt wel het duidelijkst uit het feit, dat de registers van notulen in beide gevallen gewoon doorlopen.²⁴

---

24 Dit gebeurde bij K.B. 26 juni nr.89.010932. Zie verder: Nieuws van Archieven, 8 (1989), pp.238-243.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

1.1 NOTULEN

- 1-2, 183** Registers van notulen der Commissie van Advies voor 's Rijks
Geschiedkundige Publicatiën (1902-1910), Commissie voor 's Rijks
Geschiedkundige Publicatiën (1910-1947) en van de
Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis (1948-1989).
1902-1964 3 delen
- 1** 1902 april 29 - 1918 december 20.
Achterin een alfabetische index.
- 2** 1919 februari 4 - 1950 september 25.
Achterin een alfabetische index.
- 183** 1948 oktober 9 - 1964 september 11.
Voorin een alfabetische index.
- 184-273** Notulen en bijlagen van de vergaderingen van de Rijkscommissie.
1902-1936, 1948-1989 90 omslagen
Tussen 1936 en 1948 was de Rijkscommissie opgeheven.
- 184** 1902 april 29 - 1918 december 20
- 185** 1919 februari 4 - 1936 december 1936
- 186** 1948
- 187** 1949
- 188** 1950
- 189** 1951
- 190** 1952
- 191** 1953
- 192** 1954
- 193** 1955
- 194** 1956
- 195** 1957
- 196** 1958
- 197** 1959
- 198** 1960
- 199** 1961
- 200** 1962
- 201** 1963
- 202** 1964
- 203** 1965
- 204** 1966
- 205** 1967 februari 7
- 206** 1967 oktober 6
- 207** 1968 februari 23
- 208** 1968 september 27

209	1968 november 7
210	1969 januari 16
211	1969 februari 17
212	1969 september 25
213	1970 januari 1970
214	1970 maart 20
215	1970 mei 15
216	1970 juni 1
217	1970 oktober 9
218	1971 januari 22
219	1971 mei 7
220	1971 september 24
221	1972 januari 14
222	1972 februari 25
223	1972 september 18
224	1973 januari 1
225	1973 mei 25
226	1973 oktober 12
227	1974 februari 6
228	1974 mei 31
229	1974 september 27
230	1975 februari 21
231	1975 juni 6
232	1975 oktober 31
233	1976 februari 25
234	1976 juni 15
235	1976 november 22
236	1977 februari 22
237	1977 mei 17
238	1977 november 25
239	1978 februari 21
240	1978 juni 13
241	1978 november 7
242	1979 februari 13
243	1979 juni 12
244	1979 november 16
245	1980 maart 3
246	1980 juni 13
247	1980 november 14
248	1981 maart 11
249	1981 november 4
250	1982 februari 16
251	1982 juni 1
252	1982 november 10
253	1983 februari 28
254	1983 mei 30
255	1983 november 23
256	1984 februari 29
257	1984 mei 30

258	1984 november 19
259	1985 maart 13
260	1985 juni 18
261	1985 november 13
262	1986 februari 20
263	1986 mei 6
264	1986 november 24
265	1987 februari 17
266	1987 juni 23
267	1987 november 12
268	1988 maart 2
269	1988 juni 2
270	1988 oktober 13
271	1989 februari 14
272	1989 mei 30
273	1989 augustus 29

102-136	Bijlagen bij de notulen van de vergaderingen. 1902 -1936	35 omslagen
102	1902 december 16, nrs. 1 - 6.	
103	1903 januari 20, nrs. 7 - 10. maart 17, nrs. 11 - 18. oktober 20, nrs. 19 - 26. november 17, nrs. 27 - 37. december 15, nrs. 38, 40.	
104	1904 maart 12, nrs. 41 - 51. september 6, nrs. 54 - 62. november 29, nrs. 63 - 73. december 20, nrs. 74 - 75, 77.	
105	1905 juli 20, nrs. 78 - 83. september 21, nrs. 84 - 86. december 19, nrs. 87 - 93.	
106	1906 juli 10, nrs. 94 - 97. december 14, nrs. 99, 102 - 109.	
107	1907 maart 26, nrs. 115 - 119. september 24, nrs. 120 - 123. december 20, nrs. 124 - 133.	
108	1908 september 16, nrs. 137 - 143, 145 - 148. december 18, nrs. 150 - 158.	
109	1909 februari 5, nrs. 159 - 163. april 2, nrs. 164 - 165. april 30, nrs. 166 - 169, 171. juni 4, nrs. 170, 172 - 174. september 14, nrs. 175 - 177. december 11, nrs. 180 - 183	
110	1910 mei 13, nrs. 185 - 196. juni 3, nrs. 197 - 201. september 16, nrs. 202 - 209.	
111	1911 januari 27, nrs. 210 - 217. mei 5, nrs. 218 - 222. september 8, nrs. 223 - 224. oktober 20, nrs. 226 - 230.	
112	1912 februari 2, nrs. 231 - 236. mei 24, nrs. 237 - 241. september 27, nrs. 243 - 245.	
113	1913 februari 8, nrs. 246 - 259. september 26, nrs. 260 - 265.	
114	1914 januari 30, nrs. 266 - 271. april 3, nrs. 272 - 274. september ?, nrs. 275 - 279. Deze vergadering is niet	

- doorgegaan.
- 115** 1915 januari 22, nrs. 280 - 283. september 16, nrs. 284 - 285.
- 116** 1916 januari 28, nrs. 286 - 287, 289 - 293.
- 117** 1917 januari 20, nrs. 294 - 297. oktober 12, nrs. 298 - 303.
- 118** 1918 januari 18, nrs. 305 - 310. november 5, nrs. 311 - 321. december 20, nrs. 322 - 327.
- 119** 1919 februari 4, nrs. 328 - 335.
- 120** 1920 februari 10, nrs. 336 - 345. maart 30, nrs. 346 - 350. oktober 5, nrs. 351 - 358. oktober 25, nrs. 359 - 361.
- 121** 1921 februari 1, nrs. 362 - 369. maart 22, nrs. 370 - 375. oktober 11, nrs. 376 - 379.
- 122** 1922 februari 7, nrs. 380 - 388. maart 28, nrs. 389 - 397. oktober 17, nrs. 398 - 399.
- 123** 1923 februari 13, nrs. 400 - 404. oktober 9, nrs. 405 - 409.
- 124** 1924 april 1, nrs. 410 - 419. oktober 7, nrs. 420 - 421.
- 125** 1925 maart 3, nrs. 422 - 424. oktober 20, nrs. 425 - 426a, 428.
- 126** 1926 februari 23, nrs. 429 - 440. april 13, nrs. 441 - 444. oktober 12, nrs. 445 - 447.
- 127** 1927 maart 8, nrs. 448 - 453. oktober 18, nrs. 454 - 458.
- 128** 1928 maart 6, nrs. 459 - 463. september 25, nrs. 464 - 470.
- 129** 1929 maart 12, nrs. 471 - 473. oktober 8, nrs. 474 - 477.
- 130** 1930 maart 11, nrs. 478 - 486. oktober 21, nrs. 487 - 493.
- 131** 1931 maart 3, nrs. 494 - 497. oktober 13, nrs. 498 - 503.
- 132** 1932 februari 23, nrs. 504 - 506. augustus 23, nrs. 507 - 510.
- 133** 1933 februari 14, nrs. 511 - 514.
- 134** 1934 januari 30, nrs. 515 - 520. oktober 9, nrs. 521 - 525.
- 135** 1935 februari 19, nrs. 526 - 527. oktober 9, nrs. 528 - 534.
- 136** 1936 januari 11, nrs. 535 - 540. mei 2, nrs. 541 - 543. juni 4, nrs. 544 - 547. november 7, nrs. 548 - 550. december 12, nrs. 551 - 556.
- 137** Naam- en zakenindex op de bijlagen van de notulen
1902-1908 1 stuk
- 138, 274** Lijsten met een overzicht van de bijlagen van de notulen
1902-1936, 1966-1990 2 omslagen

138 1902-1936
274 1966-1990

- 275-284** Notulen en bijlagen van de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur.
 1980-1989 10 omslagen
- 275** 1980
276 1981
277 1982
278 1983
279 1984
280 1985
281 1986
282 1987
283 1988
284 1989

1.2 INGEKOMEN EN MINUTEN VAN UITGAANDE STUKKEN

- 101** Naam- en zakenindex op de correspondentie.
 1902-1908 1 deel

- 49-51, 285-286** Agenda's op de ingekomen stukken.
 1902-1969 3 banden, 2 omslagen
 Hierin aantekeningen van de vernietigde stukken.
- 49** 1902 mei 20 - 1921 december 30.
50 1922 januari 2 - 1929 december 30.
51 1930 januari 2 - 1947 december 24.
285 1940 januari 2 - 1957 december 31., 1 omslag
286 1958 januari 2 - 1969 december 12., 1 omslag

- 3-48, 287-309** Ingekomen stukken.
 1902 - 1970 69 omslagen
- 3** 1902 mei 20 - november 8, nrs. 1 - 4.
4 1903 januari 14 - december 30, nrs. 1 - 38.
5 1904 januari 2 - december 31, nrs. 1 -167.
 Alleen uitgegane stukken, zie 54.
6 1905 januari 2 - december 30, nrs. 1 - 105.
7 1906 januari 5 - december 28, nrs. 1 - 86.
8 1907 januari 4 - december 6, nrs. 1 - 51.
9 1908 januari 3 - december 25, nrs. 1 - 111.
10 1909 januari 5 - december 28, nrs. 1 - 128.
11 1910 januari 3 - december 31, nrs. 1 - 130.
12 1911 januari 3 - december 22, nrs. 1 - 120.
13 1912 januari 8 - december 21, nrs. 3 - 183.
14 1913 januari 2 - december 31, nrs. 1 - 131.
15 1914 januari 3 - december 28, nrs. 1 - 82.

-
- 16** 1915 januari 6 - december 30, nrs. 2 - 123.
17 1916 januari 8 - december 30, nrs. 2 - 95.
18 1917 januari 1 - december 28, nrs. 1 - 140.
19 1918 januari 2 - december 31, nrs. 1 - 135.
20 1919 januari 6 - december 30, nrs. 1 - 257.
21 1920 januari 2 - december 31, nrs. 1 - 337.
22 1921 januari 4 - december 30, nrs. 1 - 285. Jaarverslag nr. 286 van een projectuitvoerder.
23 1922 januari 2 - december 23, nrs. 1 - 261. Jaarverslag nr. 262 van een projectuitvoerder.
24 1923 januari 9 - december 31, nrs. 1 - 309.
25 1924 januari 2 - december 30, nrs. 1 - 276.
Jaarverslagen nrs. 277 - 295 van de projectuitvoerders.
26 1925 januari 5 - december 31, nrs. 3 - 288.
Jaarverslagen nrs. 289 - 303 van de projectuitvoerders.
27 1926 januari 4 - december 28, nrs. 1 - 348.
Jaarverslagen nrs. 349 - 368 van de projectuitvoerders.
28 1927 januari 6 - december 28, nrs. 2 - 313.
Jaarverslagen nrs. 314 - 336 van de projectuitvoerders.
29 1928 januari 2 - december 29, nrs. 1 - 280.
Jaarverslagen nrs. 281 - 300 van de projectuitvoerders.
30 1929 januari 2 - december 31, nrs. 1 - 317.
Jaarverslagen nrs. 318 - 335 van de projectuitvoerders.
31 1930 januari 3 - december 30, nrs. 4 - 366.
Jaarverslagen nrs. 367 - 383 van de projectuitvoerders.
32 1931 januari 5 - december 28, nrs. 3 - 284.
Jaarverslagen nrs. 285 - 306 van de projectuitvoerders.
33 1932 januari 4 - december 3, nrs. 1 - 221.
Jaarverslagen nrs. geen van de projectuitvoerders.
34 1933 januari 3 - december 29, nrs. 1 - 170.
Jaarverslagen nrs. 171 - 177 van de projectuitvoerders.
35 1934 januari 2 - december 21, nrs. 1 - 206.
Jaarverslagen nrs. 207 - 226 van de projectuitvoerders.
36 1935 januari 3 - december 11, nrs. 2 - 165. Jaarverslag nr. 166 van een projectuitvoerder.
37 1936 januari 6 - december 28, nrs. 2 - 135.
Jaarverslagen nrs. 136 - 144 van de projectuitvoerders.
38 1937 januari 6 - december 22, nrs. 2 - 104.
Jaarverslagen nrs. 105 - 116 van de projectuitvoerders.
39 1938 januari 20 - december 30, nrs. 2 - 80.
Jaarverslagen nrs. 81 - 88 van de projectuitvoerders.
40 1939 januari 12 - december 27, nrs. 6 - 63.
Jaarverslagen nrs. 64 - 69 van de projectuitvoerders.
41 1940 januari 6 - december 4, nrs. 1 - 106.
Jaarverslagen nrs. 107 - 109 van de projectuitvoerders.
42 1941 januari 6 - december 13, nrs. 1 - 128.
Jaarverslagen nrs. 119 - 132 van de projectuitvoerders.
43 1942 januari 6 - november 2, nrs. 2 - 66.
44 1943 januari 12 - december 21, nrs. 1 - 91.

45	1944 januari 13 - november ?, nrs. 1 - 73.
46	1945 februari 16 - december 27, nrs. 3 - 41.
47	1946 januari 10 - december 27, nrs. 1 - 104.
48	1947 januari 9 - december 24, nrs. 2 - 95.
287	1948 januari 7 - december 30, nrs 1 -124
288	1949 januari 6 - december 28, nrs 1 - 194.
289	1950 januari 4 - december 22, nrs 1 - 263.
290	1951 januari 4 - december 27, nrs 2 - 283.
291	1952 januari 2 - december 30, nrs 2 - 251.
292	1953 januari 2 - december 30, nrs 1 - 300.
293	1954 januari 4 - december 31, nrs 1 - 248.
294	1955 januari 3 - december 31, nrs 1 - 218
295	1956 januari 2 - december 31, nrs 1 - 241.
296	1957 januari 2 - december 31, nrs 1 - 203.
297	1958 januari 3 - december 24, nrs 1 - 180.
298	1959 januari 7 - december 31, nrs 2 - 208.
299	1960 januari 4 - december 30, nrs 1 - 164.
300	1961 januari 5 - december 28, nrs 1 - 166.
301	1962 januari 2 - december 27, nrs 1 - 161.
302	1963 januari 7 - december 27, nrs 1 - 133.
303	1964 januari 3 - december 31, nrs 2 - 182.
304	1965 januari 7 - december 30, nrs 1 - 233.
305	1966 januari 4 - december 30, nrs 1 - 291.
306	1967 januari 9 - december 13, nrs 4 - 264.
307	1968 januari - december 30, nrs 1 - 285.
308	1969 januari 3 - december 31, nrs 1 - 301.
309	1970 januari 2 - december 29.

98-100, 310-311

Agenda's op de minuten van de uitgaande stukken.

1902-1969 3 banden, 2 omslagen

Hierin aantekeningen van de vernietigde stukken.

98	1902 mei 13 - 1921 december 30.
99	1922 januari 2 - 1929 december 31.
100	1930 januari 2 - 1947 december 31.
310	1948 januari 2 - 1960 december 30., 1 omslag
311	1961 januari 2 - 1969 december 24., 1 omslag

52-97, 312-334

Minuten van uitgaande stukken.

1902-1970 69 omslagen

52	1902 mei 13 - december 24, nrs. 1 - 10.
53	1903 januari 2 - december 17, nrs. 1 - 47.
54	1904 januari 2 - december 30, nrs. 1 - 69.
55	1905 januari 2 - december 27, nrs. 1 - 91.
56	1906 januari 2 - december 28, nrs. 1 - 47.
57	1907 januari 5 - december 24, nrs. 1 - 54.
58	1908 januari 13 - december 23, nrs. 1 - 101.
59	1909 januari 1 - december 17, nrs. 1 - 102.

60	1910 januari 3 - december 19, nrs. 1 - 128.
61	1911 januari 9 - december 30, nrs. 4 - 123.
62	1912 januari 10 - december 21, nrs. 6 - 190.
63	1913 januari 4 - december 17, nrs. 3 - 127.
64	1914 januari 5 - december 30, nrs. 1 - 81. Ingekomen stukken zie 5 voor uitgaande stukken.
65	1915 januari 5 - december 22, nrs. 1 - 61.
66	1916 januari 8 - december 30, nrs. 2 - 79.
67	1917 januari 2 - december 19, nrs. 1 - 139.
68	1918 januari 14 - december 31, nrs. 2 - 108.
69	1919 januari 7 - december 22, nrs. 1 - 185.
70	1920 januari 2 - december 24, nrs. 2 - 262.
71	1921 januari 5 - december 30, nrs. 1 - 237.
72	1922 januari 3 - december 29, nrs. 1 - 219.
73	1923 januari 12 - december 29, nrs. 1 - 341.
74	1924 januari 2 - december 19, nrs. 1 - 276.
75	1925 januari 5 - december 23, nrs. 5 - 276.
76	1926 januari 4 - december 28, nrs. 3 - 393.
77	1927 januari 3 - december 28, nrs. 3 - 377.
78	1928 januari 3 - december 28, nrs. 4 - 313.
79	1929 januari 2 - december 30, nrs. 2 - 321.
80	1930 januari 3 - december 24, nrs. 1 - 356.
81	1931 januari 6 - december 29, nrs. 1 - 268.
82	1932 januari 4 - december 23, nrs. 3 - 201.
83	1933 januari 3 - december 29, nrs. 2 - 196.
84	1934 januari 2 - december 18, nrs. 2 - 204.
85	1935 januari 7 - december 27, nrs. 1 - 194.
86	1936 januari 3 - december 23, nrs. 1 - 124.
87	1937 januari 8 - december 27, nrs. 1 - 112.
88	1938 januari 12 - december 29, nrs. 2 - 106.
89	1939 januari 7 - december 27, nrs. 3 - 94.
90	1940 januari 2 - december 19, nrs. 1 - 91.
91	1941 januari 2 - december 31, nrs. 2 - 105.
92	1942 januari 2 - oktober 16, nrs. 1 - 44.
93	1943 januari 2 - december 30, nrs. 1 - 104.
94	1944 januari 11 - oktober 4, nrs. 1 - 55.
95	1945 januari 10 - december 27, nrs. 1 - 30.
96	1946 januari 9 - december 27, nrs. 1 - 63.
97	1947 januari 8 - december 31, nrs. 1 - 63.
312	1948 januari 2 - december 27, nrs. 1 - 102.
313	1949 januari 3 - december 23, nrs. 1 - 141.
314	1950 januari 4 - december 29, nrs. 1 - 250.
315	1951 januari 2 - december 29, nrs. 1 - 247.
316	1952 januari 2 - december 29, nrs. 1 - 212.
317	1953 januari - december 29, nrs. 3 - 247.
318	1954 januari 4 - december 31, nrs. 1 - 212.
319	1955 januari 4 - december 28, nrs. 3 - 173.
320	1956 januari 2 - december 29, nrs. 1 - 199.
321	1957 januari 5 - december 28, nrs. 3 - 170.

- 322** 1958 januari 3 - december 24, nrs 1 - 156.
323 1959 januari 6 - december 29, nrs 4 - 209.
324 1960 januari 5 - december 30, nrs 1 - 184.
325 1961 januari 2 - december 28, nrs 1 - 176.
326 1962 januari 3 - december 27, nrs 1 - 150.
327 1963 januari 10 - december 19, nrs 3 - 107.
328 1964 januari 6 - december 31, nrs 3 - 144.
329 1965 januari 4 - december 28, nrs 1 - 182.
330 1966 januari 3 - december 29, nrs 1 - 253.
331 1967 januari 4 - december 27, nrs 1 - 220.
332 1968 januari 3 - december 27, nrs 1 - 189.
333 1969 januari 2 - december 24, nrs 1 - 223.
334 1970 januari 5 - december 30.

- 335** Correspondentie tussen de voorzitter van de Rijkscommissie en de directeur van het Bureau.
 1968-1969 1 omslag

1.3 JAARVERSLAGEN

- 336-385** Jaarverslagen van het Bureau voor 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën over de jaren 1905-1989.
 1905-1990 50 omslagen
 De jaarverslagen over de jaren 1902-1904; 1920-1921; 1926-1927 ontbreken. Er is geen jaarverslag over het jaar 1937 verschenen.
- 336** 1905
337 1906
338 1907
339 1908
340 1909
341 1910, alsmede het rapport in zake de papieren van Hugo de Groot.
342 1911
343 1912
344 1913
345 1914
346 1915
347 1916
348 1917
349 1918
350 1919
351 1922
352 1923
353 1924
354 1927
355 1928
356 1929
357 1930
358 1931

359	1932
360	1933-1936
361	1938-1951
362	1952-1955
363	1956-1958
364	1959-1961
365	1962-1965
366	1966-1968
367	1969-1971
368	1972
369	1973
370	1974
371	1975
372	1976
373	1977
374	1978
375	1979
376	1980
377	1981, alsmede de bibliografie van Dr. A.J. Veenendaal sr
378	1982
379	1983
380	1984
381	1985
382	1986
383	1987
384	1988
385	1989

386	Jaarverslagen van het Bureau voor 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën over de jaren 1933-1938, 1941, 1944, 1947?, 1948 1934-1949	1 omslag
	Het betreffen niet gepubliceerde gedeelten uit jaarverslagen 1934-1948	

2. STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN

2.1 ORGANISME

2.1.1 ALGEMEEN

- 387** Stukken betreffende opstellen van het formatiebeleid, alsmede functieomschrijvingen.
1971-1986 1 omslag
- 388** Stukken betreffende het opstellen van het personeelsbeleid.
1974-1983 1 omslag
- 389** Stukken betreffende de mogelijke integratie van de werkzaamheden van het Nederlands Historisch Genootschap en de Rijkscommissie.
1976-1982 1 omslag
- 390-391** Stukken betreffende de overgang van de Rijkscommissie en haar Bureau van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen naar de Nederlandse Organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek in 1989.
1976-1989 2 omslagen
- 390** 1976-1988 augustus.
391 1988 september-1989.
- 392** Nota's betreffende diverse organisatorische en bestuurlijke aangelegenheden, waaronder het wetenschappelijk toezicht op projecten, de verhouding tussen de directeur en de Rijkscommissie en reacties op het rapport van de Commissie Toekomstverkenning (Commissie ad hoc).
1976-1992 1 omslag
- 393** Stukken betreffende het (laten) evalueren van de Rijkscommissie en haar Bureau, alsmede betreffende het vaststellen van het beleid inzake diverse organisatorische en inhoudelijke zaken.
1978-1990 1 omslag
- 394** Stukken betreffende het opstellen en wijzigen van instructies voor de Rijkscommissie.
1979-1983 1 omslag
- 395-398** Stukken betreffende het evalueren van het Bureau.
1980-1989 4 omslagen
- 395** Evaluatieformulier 1980, (zelf)evaluatie 1981, 1980-1982.
396 (Zelf-)evaluatie (ZEI-II), 1981-1982.
397 (Zelf-)evaluatie (ZEI-III), 1982-1983.

- 398** Vijfjarennota's 1979-1983 en 1984-1988, 1983-1989
- 399-401** Stukken betreffende het organiseren van activiteiten ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het Bureau in 1985. 1983-1988 3 omslagen
- 399** Symposium en bundel, 1983-1986.
- 400** Tentoonstelling in de Koninklijke Bibliotheek, 1984-1985.
- 401** Recensies over de publicatie "Bron en publicatie", 1986-1988
- 402-403** Stukken betreffende het instellen van een dienstcommissie, het kiezen van de leden, alsmede de vergaderstukken van de dienstcommissie. 1983-1989 2 omslagen
- 402** 1983-1987
- 403** 1988-1989
- 404** Eindrapport van de Commissie "Toekomstverkenning voor de RGP", alsmede stukken betreffende het opstellen en het evalueren van het rapport. 1985-1986 1 omslag
- 405** Stukken betreffende het opstellen van het reglement voor de Rijkscommissie en het Instituut, de instructie voor de directeur van het Instituut naar aanleiding van de inkadering bij de Stichting voor Historisch Onderzoek (SHO) van NWO, alsmede het adviseren over de op te stellen statuten van SHO. 1987-1990 1 omslag
- 2.1.2 FINANCIËN**
- 406** Financiële overzichten over de jaren 1965-1970. 1966-1971. 1 omslag
- 407-425** Begrotingen over de jaren 1971-1989, alsmede de financiële verantwoording en goedkeuring en stukken betreffende het wijzigen van de begroting. 1971-1990 19 omslagen
- 407** 1971, 1971-1974
- 408** 1972, 1971-1975
- 409** 1973, 1971-1976
- 410** 1974, 1972-1977
- 411** 1975, 1974-1979
- 412** 1976, 1974-1980
- 413** 1977, 1975-1980
- 414** 1978, 1976-1981
- 415** 1979, 1977-1981
- 416** 1980, 1978-1983

417	1981, 1980-1983
418	1982, 1980-1984
419	1983, 1981-1985
420	1984, 1983-1985
421	1985, 1984-1987
422	1986, 1984-1988
423	1987, 1985-1988
424	1988, 1986-1990
425	1989, 1987-1990

426-434	Meerjarenramingen 1977-1979 tot en met 1990-1993. 1974-1987	9 omslagen
426	1977-1979, 1974-1975.	
427	1978-1981, 1975	
428	1979-1982, 1976	
429	1980-1983, 1977-1982	
430	1981-1984, 1978	
431	1982-1985, 1979	
432	1983-1986, 1980	
433	1984-1987 t/m 1989-1992, 1981-1987	
434	1990-1993, 1987	

2.2 TAKEN

2.2.1 ALGEMEEN

435	Recensies over de publicatie "Overzicht van de door bronnenpublicatie aan te vullen leemten der Nederlandsche geschiedkennis". 1904-1905	1 omslag
436	Stukken betreffende het voeren van overleg omtrent de financiële gevolgen van de aansprakelijkheid van historici die in overheidsopdracht publiceren, bij eventuele civielrechtelijke processen, alsmede stukken betreffende de opstart en afronding van projecten. 1968-1977	1 omslag
437	Stukken betreffende het adviseren van de minister van Onderwijs en Wetenschappen over onder andere het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg en het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis 1972-1986	1 omslag
438	Stukken betreffende het herzien van de "Richtlijnen voor het uitgeven van historische bescheiden". 1975-1987	1 omslag
439	Opstellen van regels voor het gebruik van annotatie van	

bronnenuitgaven.
1980-1981 1 omslag

440 Stukken betreffende het herzien van het beleid inzake het wetenschappelijk toezicht op de uitvoering van projecten.
1980-1985 1 omslag

441 Notulen en bijlagen van de Commissie van Toezicht Middeleeuwen.
1987-1993 1 omslag

442 Tabellen met gegevens betreffende (voorstellen voor) opdrachten in de serie Rijks Geschiedkundige Publicatiën.
1 omslag ca 1991

2.2.2 OUDHEID EN MIDDELEEUWEN

2.2.2.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN

443 Recensie over de publicatie "Excerpta Romana. De bronnen der Romeinse geschiedenis van Nederland".
1947 1 omslag

444 Recensie over de publicatie "Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd".
ca. 1975 1 omslag

2.2.2.2 EXCERPTEN UIT VREEMDE KRONIEKEN

In het Overzicht van de door bronnenpublicatie aan te vullen leemten der Nederlandsche geschiedkennis (1904) werd de uitgave van "Excerpten uit vreemde kronieken" als desideratum opgevoerd. Al in 1904 werd dr. J. de Hullu met deze opdracht belast. Hij rapporteerde regelmatige voortgang van zijn onderzoek, maar berichtte in 1914 niet langer in de gelegenheid te zijn het voort te zetten. De opdracht ging in 1916 over op dr. W.J.M. Mulder SJ, onder toezicht van Blok. Mulder werkte er 20 jaar aan. Hij overleed in 1936. Het door De Hullu en hem verzamelde materiaal vulde toen 21 fichedozen. Het kwam te berusten in het Bureau der Commissie en er werd geen nieuwe bewerker gezocht om de uitgave voort te zetten. Tenslotte besloot de Commissie in 1970 het materiaal aan het Algemeen Rijksarchief (Eerste Afdeling) te schenken ten behoeve van raadpleging door onderzoekers.

De verzameling telt 142 stukken over de periode 1915-1936 en 1970. Hij bevat ambtelijke correspondentie met de directeurs Colenbrander en Japikse, en briefwisseling met toezichthouder Blok en met collega-mediaevist Gosses, die sedert 1923 lid van de Commissie was. In deze brieven weerspiegelt zich het moeizame verloop van het werk en de twijfel aan de juistheid van de opzet. Voorts zijn er brieven van Mulder's overheid in de Jezuitenorde alsmede een aantal brieven met betrekking tot zijn sollicitatie in 1919 naar de post van onderdirecteur bij het Bureau, een sollicitatie die ondanks actief lobbyen niet tot zijn aanstelling leidde. Pater Kruitwagen troostte Mulder met deze woorden: "In dat milieu (het Bureau) zijn Roomsche elementen en ideeën nog zóó schaarsch, dat je er zou gezeten hebben als een kat in een vreemd pakhuis."

- 173** Stukken betreffende de opdracht "Excerpten uit vreemde kronieken". (04.2)
1915-1936, 1970 1 omslag
Zie voor de index van correspondenten bijlage 1.

2.2.2.3 BRONNEN VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE ABDIJ VAN RIJNSBURG

Deze opdracht werd in 1924 verleend aan mevr. M. Hüffer en werd in 1951 afgesloten met de publicatie van twee boekdelen. Met het toezicht was B. Kruitwagen OFM belast. Mevr. Hüffer overleed in 1951.

De verzameling telt 17 stukken over de periode 1933-1948.

De stukken handelen in hoofdzaak over transcriptieproblemen en over uiteenlopende opvattingen over de geschiedenis van de abdij.

- 175** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen voor de geschiedenis van de abdij van Rijnsburg". (24.1)
1933-1948 1 omslag
Zie voor de index van correspondenten bijlage 2.

- 445** Recensies over de publicatie "Bronnen voor de geschiedenis van de abdij van Rijnsburg".
1951 1 omslag

- 446** Stuk betreffende een overzicht van de geschiedenis van de opdracht Abdij van Rijnsburg.
1975-1976 1 omslag

- 181-182** Transcripties van stukken betreffende de Abdij van Rijnsburg ca. 1920-1950 34 delen

181 27 schriften

182 17 schriften

2.2.2.4 CHRONOGRAPHIA JOHANNIS DE BEKE

- 447-449** Stukken betreffende de opdracht "Chronographia Johannis de Beke, Croniken van den Stichte van Utrecht ende van Hollant in de periode tot 1430". (17.2)
1965-1985 3 omslagen

447 Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1965-1974. Met retroacta, 1917, 1953.

448 Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1971-1984

449 Recensies over de publicaties, 1975-1976, 1983-1985

2.2.2.5 OORKONDENBOEK VAN GELRE EN ZUTPHEN

- 450-454** Stukken betreffende de opdracht "Oorkondenboek van Gelre en Zutphen tot 1326". (70.2)
1968-2003 5 omslagen

450	1968-1974
451	1975-1978
452	1979-1993
453	1994-2000
454	2001-2003

- 455** Notulen en bijlagen van de Commissie van Toezicht op de opdracht "Oorkondenboek van Gelre en Zutphen".
1979-1995 1 omslag

2.2.2.6 OORKONDENBOEK VAN NOORD-BRABANT

- 456-461** Stukken betreffende de opdracht "Oorkondenboek van Noord-Brabant tot 1312". (70.1)
1970-2007 6 omslagen
456	1970-1975. Met retroacta, 1950, 1959-1961
457	1976-1980
458	1981-1985
459	1986-1993
460	1994-1997
461	1998-2007

- 612-617** Correspondentie met vergaderstukken afkomstig van de cie. Oorkondenboeken Noord-Brabant
1962-1981, 1986-1987 6 pakken
612	1962-1970
613	1970-1973
614	1973-jan. 1977
615	feb. 1977-aug. 1978
616	okt. 1978- aug. 1981
617	1986-1987

- 618** Notulen van de 1e - 36e vergadering
(1962) 1968-1974 1 omslag

- 619** Ingekomen (vergader)stukken bij dhr. H. Pirenne, secretaris
1970-1937

2.2.2.7 BRONNEN TOT DE BOUWGESCHIEDENIS VAN DE DOM TE UTRECHT

- 462-463** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen tot de bouwgeschiedenis van de Dom te Utrecht over de periode 1325-1529". (22.1)
1970-1982 2 omslagen
462	Vorbereiding, vaststelling, herziening, 1972-1981
463	Recensies over de publicatie, 1970-1982

2.2.3 GESCHIEDENIS NA DE MIDDELEEUWEN

2.2.3.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN

- 464** Stuk met een overzicht van de geschiedenis van de opdracht "Notulen en adviezen van de Raad van State tijdens de regering van Philips II". (27.1)
z.d. 1 stuk
Project is stopgezet
- 465** Stuk met een overzicht van de geschiedenis van de opdracht "Betrekkingen van de Verenigde Nederlanden met de Hanzesteden, de Brunswijkse landen en Denemarken 1580-1637. (30.2)
z.d. 1 omslag
Project is stopgezet
- 466** Stuk met een overzicht van de geschiedenis van de opdracht "Notulen van het College der Nadere Unie". (30.3)
z.d. 1 stuk
Project is stopgezet
- 467** Stuk met een overzicht van de geschiedenis van de opdracht "Bronnen betreffende de werkzaamheden van de Raad van Beroerten in de Baronie van Breda". (31.1)
z.d. 1 stuk
Project is stopgezet
- 468** Stuk met een overzicht van de geschiedenis van de opdracht "Resolutiën van de Landraad bewesten en beosten Maze en van de Raad van State nevens Anjou". (31.2)
z.d. 1 omslag
Project is stopgezet
- 469** Recensies over de publicatie "Gedenkstukken der algemeene geschiedenis van Nederland van 1795 tot 1840".
1905-1906 1 omslag
- 470** Recensies over de publicatie "Gedenkschriften van Anton Reinhard Falck".
1921 1 omslag
- 471** Recensies over de publicatie "Johan van Oldenbarnevelt. Bescheiden betreffende zijn staatkundig beleid en zijn familie".
1934, 1963-1970. 1 omslag
- 472** Recensies over de publicatie "Het dagboek van Gisbert Cuper, gedeputeerde ter velde, gehouden in de Zuidelijke Nederlanden in 1706".

- 1951 1 omslag
- 473** Stukken betreffende de opdracht "Documenten betreffende de regering van koning Willem I 1813-1840". (62.1)
1961-1984 1 omslag
Project is stopgezet
- 474** Recensies over de publicatie "Diarium van Egbert Alting, 1553-1594".
1964, 1966-1967 1 omslag
- 475** Stukken betreffende de opdracht "Correspondentie tussen de stadhouders van Holland, Zeeland en Utrecht en de gouverneurs-generaal van de Nederlanden 1507-1573". (53.2)
1967-1971 1 omslag
Project is stopgezet
- 476** Stukken betreffende de opdracht "Briefwisseling tussen J.C. Baud en J.J. Rochussen 1845-1851". (80.1)
1979-1980 1 omslag
Voortgezet met behulp van particuliere fondsen. Niet opgenomen in de reeks Rijks Geschiedkundige Publicatiën.
- 477** Stukken betreffende de opdracht "Dagboeken en aantekeningen van Willem Hendrik de Beaufort 1874-1918". (89.2)
1988-1994 1 omslag

2.2.3.2 GROEN VAN PRINSTERER

In 1914 werd de opdracht verleend tot de selectieve uitgave van Groen van Prinsterer's schriftelijke nalatenschap in de RGP. De opdracht kwam in 1992 tot voltooiing. Zie voor de geschiedenis van de opdracht: K. Kooijmans en J.P. de Valk, " 'Eene dienende onderneming'. De Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis en haar Bureau 1902-1968." in Bron en publikatie. Voordrachten en opstellen ('s-Gravenhage, 1985) 203-283.

OPDRACHTVERLENING

Met de uitvoering van de opdracht of onderdelen daarvan werden in de loop der jaren zeven onderzoekers belast:

- H.T. Colenbrander 1914-1920
- F.C. Gerretson 1915-1958
- A. Goslinga 1921-1961
- H.J. Smit 1938-1957
- H. Smitskamp 1959-1972
- J.L. van Essen 1961-1992
- J. Zwaan 1974-1991

ASSISTENTIE

Voorts verleende een aantal personen assistentie bij de transcriptie en annotatie: in de eerste plaats J.E. Cantillon, alsmede de heren H. Boomgaard, G.J. Laman en Platteel en de dames M. Bles en M.E. Kluit, terwijl bij het Bureau der Commissie geassisteerd werd door de dames C.E. Harmsen (vanaf 1942 mevr. (Gerretson), J.C. Leeuwenburg, H.H.P. Rijperman en S.M. Wouters. De in 1942 vacant gekomen assistentenplaats van mevr. Harmsen werd in 1943 bezet door mevr. drs. J.L. van Essen, die uiteindelijk in 1961 zelfstandig opdrachthoudster werd en die de onvoltooide boekdelen van Gerretson en Goslinga voltooide.

PUBLIKATIE

De opdracht resulteerde in de volgende publikaties:

- 1925 Briefwisseling I (1808-1833) door C. Gerretson.
- 1937 Briefwisseling Groen - Kuyper (1864-1876) door A. Goslinga.
- 1949 Briefwisseling 3 (1848-1866) door H.J. Smit.
- 1951 Bescheiden I, 1e stuk (onvoltooid) door C. Gerretson.
- 1964 Briefwisseling 2 (1833-1848) door C. Gerretson, voltooid door J.L. van Essen.
- 1967 Briefwisseling 4 (1866-1876) door A. Goslinga, voltooid door J.L. van Essen.
- 1980 Briefwisseling 5 (1827-1869) door J.L. van Essen.
- 1990 Bescheiden I (1821-1842) door J. Zwaan.
- 1991 Bescheiden II (1842-1876) door J. Zwaan.
- 1992 Briefwisseling 6 (1869-1876) door J.L. van Essen.

UITVOERING VAN DE OPDRACHT

Deze verliep vaak heel moeizaam en ging met talrijke conflicten gepaard. Zo kwam Gerretson in botsing met de directeurs van het Bureau, achtereenvolgens Colenbrander, Japikse en Smit. Het was ook in verband met de problemen rond de Groen-uitgave dat Slotemaker de Bruïne, minister van Onderwijs, het machtsmiddel gebruikte van opheffing der Commissie bij koninklijk besluit in 1936. Ook de uitoefening van het wetenschappelijk toezicht vormde een bron van moeilijkheden. Het was aanvankelijk toevertrouwd aan Blok, die zich in 1926 terugtrok na een conflict dat de Commissieleden Colenbrander, Kernkamp en Posthumus aanleiding gaf af te treden. Vervolgens werd Japikse toezichthouder, tot in 1937 de Groen-uitgave werd vrijgesteld van elk wetenschappelijk toezicht. Gedurende vele jaren is de bemoeienis van de minister c.q. ambtenaren van het ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen van grote invloed op de gang van zaken geweest. In de crisis van de jaren dertig werden de verhoudingen, al ernstig verstoord door bezuinigingsmaatregelen, nog verder gecompliceerd door het betrekken van de Dr. Abraham Kuyper Stichting bij de Groen-uitgave, terwijl Gerretson en Goslinga in deze magere jaren de plannen voor een Thorbecke-uitgave als een dodelijke bedreiging van het Groen-project opvatten en daartegen krachtig ten strijde trokken.

De troebelen rond de Groen-uitgave lieten ook in de publicatie hun sporen na. De grote haast waarmee in 1937 de Groen-Kuyper-uitgave werd voorbereid, leidde er toe dat deze correspondentie in deel 5-6 van de Briefwisseling opnieuw moest worden uitgegeven. Het door Gerretson uitgebrachte halve deel Bescheiden (1951) bleef een torso en werd bovendien te zeer bepaald door Gerretson's denkbeelden over de geschiedenis van het Verenigd Koninkrijk om als bronnenuitgave geheel te voldoen. Zwaan bracht tenslotte in 1990-1991 de volledige uitgave van de Bescheiden tot stand.

Al bij zijn optreden als bewerkster in 1915 had Gerretson te kennen gegeven plannen te hebben voor het schrijven van een biografie van Groen van Prinsterer. Het denkbeeld dook van tijd tot tijd weer op in de correspondentie, maar in de jaren vijftig gaf deze eminente Groen-kenner zijn plan voor een levensbeschrijving helaas definitief op. Ook het door Gerretson gekoesterde idee van een afzonderlijke uitgave van de briefwisseling tussen Groen en De Savornin Lohman werd niet verwezenlijkt.

DE COLLECTIE

Het archief van de Rijkscommissie bevat zeer veel stukken die betrekking hebben op de Groen-opdracht en die binnen het bestek van de ambtelijke behandeling van zaken vallen. Nog talrijker zijn de stukken die buiten dat kader zijn geproduceerd. Deze verzameling telt ca. 1950 stukken en bestrijkt de periode 1919-1971.

De verzameling bevat ca. 840 stukken van de hand van Gerretson, ca. 410 van zijn mede- opdrachthouder Goslinga, ca. 300 van H.J. Smit (in zijn hoedanigheid van directeur van het Bureau en als medewerker/opdrachthouder van de Groen-

uitgave); voorts nog ca. 185 stukken van diverse medewerkers aan de Groen-uitgave, onder wie mevr. Van Essen, die later opdrachthoudster werd. Van de Commissie en verscheidene van haar leden afzonderlijk zijn er ca. 45 brieven en van het Bureau der Commissie (uitgezonderd Smit) ca.

90. Uit de pen van het ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen vloeiden 75 stukken; de Kuyper Stichting droeg er 35 bij. Eveneens zijn er ca. 35 brieven die betrekking hebben op nasporingen naar Groen-brieven in het bezit van particulieren.

In de loop van de Groen-uitgave raakten allerlei andere zaken er mee verweven, bijvoorbeeld de heftige aanvallen van Gerretson, vaak in het persoonlijke vlak, op het functioneren van de Commissie en het Bureau in het algemeen, de koppeling van de Groen- problemen met de plannen tot uitgave van Thorbecke's briefwisseling - dat speelde in 1934-

1937 -, de aantasting van Smit's gezondheid ten gevolge van de heftige spanningen, etc.

Met name de briefwisselingen tussen Gerretson, Goslinga en Smit (vanaf 1941) gingen vaak niet alleen over Groen-zaken en hadden tevens een persoonlijk karakter. In de stukken zijn eveneens de sporen terug te vinden van de grote invloed die Gerretson in het tijdvak 1941-

1948 had op de Bureau-zaken in het algemeen, zodat tenslotte tussen deze stukken zelfs een zeer uitvoerige, voor het ministerie bedoelde nota van zijn hand (1945) terecht kwam over de vraag hoe in de toekomst de Commissie en haar Bureau zouden moeten worden ingericht en hoe hun taakstelling zou moeten luiden.

139-161, 478

Stukken betreffende de opdracht tot uitgave van de schriftelijke nalatenschap van Groen van Prinsterer. (14.1)

1919-2005

24 omslagen

Zie voor de index van correspondenten voor de inventarisnummers 139-161 bijlage 3.

139	1919-1922
140	1923-1926
141	1927-1933
142	1934
143	1935, jan-feb
144	1935, mrt-mei
145	1935, jun-aug
146	1935, sep-dec
147	1936, jan-jun
148	1936, jul-dec
149	1937, jan-jun
150	1937, jul-dec
151	1938
152	1939
153	1940-1941, mei
154	1941, jun-dec
155	1942
156	1943
157	1944-1946
158	1947-1950
159	1951
160	1952-1957

478 1952-2005
161 1958-1971

- 162** Agenda van ingekomen en uitgaande stukken van C.E. Harmsen van het Bureau Rijks Commissie voor Vaderlandse Geschiedenis. 1936-1941 1 omslag
- 163** Lijsten betreffende de verzending van kopij, drukproeven en brieven. 1944-1966 1 omslag
- 164** Lijst van de verzameling Gerretson betreffende Groen van Prinsterer met aantekeningen van H.J. Smit. ca. 1950 1 katern
- 165** Inleiding op de "Briefwisseling, deel 4" door Goslinga. ca. 1967 1 omslag
 Deze inleiding werd niet uitgegeven.
- 479** Stukken betreffende de boekpresentatie van deel 6 van de Briefwisseling "Groen van Prinsterer" op 1 juni 1992. 1992 1 omslag

Documentatie over Groen van Prinsterer

- 166** Stukken betreffende Groen van Prinsterer en de Waalse Kerk. 1844-1856 1 omslag
- 167** Stukken betreffende Groen van Prinsterer 1856-1898 1 omslag
 Gedrukt.
- 168** "Mijne herinneringen aan Mr. Groen van Prinsterer, door O.W. Star Numan", stukken betreffende Groen van Prinsterer uit de collectie J.E. Cantillon. 1863-1876 1 omslag

2.2.3.3 EEN ONDERZOEK NAAR ARCHIVALIA INZAKE DE BETREKKINGEN TUSSEN NEDERLAND EN ZWEDEN

- 480-481** Stukken betreffende de opdracht "Een rondgang langs Zweedse archieven. Een onderzoek naar archivalia inzake de betrekkingen tussen Nederland en Zweden 1520-1920". (78.3) 1965-1988 2 omslagen
- 480** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1965-1987.
- 481** Recensies over de publicatie, 1987-1988.

2.2.3.4 G.K. VAN HOGENDORP, JOURNAL D'ADRICHEM, 1806-1809 EN JOURNAL DE LA HAYE

- 482-483** Stukken betreffende de opdracht "G.K. van Hogendorp, Journal d'Adrichem, 1806-1809 en Journal de la Haye, 1810-1813". (67.3)
1967-1983 2 omslagen
- 482** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1967-1981
- 483** Recensies over de publicatie, 1982-1983.

2.2.3.5 BESCHEIDEN BETREFFENDE DE BUITENLANDSE POLITIEK VAN NEDERLAND

In 1952 legde dr. C. Smit aan de Commissie een plan voor betreffende een bronnenuitgave over de buitenlandse politiek na 1840, oorspronkelijk gedacht als voortzetting van Colenbrander's Gedenkstukken. In 1954 werd aan Smit de opdracht verleend voor de periode 1899-1919 (toezicht: prof. dr. C.D.J. Brandt) en aan dr. J. Woltring voor de periode 1871-1898 (toezicht: prof. dr. A.J.C. Rüter), terwijl in 1955 de opdracht 1848-1870 aan dr. J.C. Boogman volgde (toezicht: prof. dr. P.C.A. Geyl).

Woltring was werkzaam als ambtenaar bij het archief van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij werkte aan de RGP-opdracht tot 1965 onder wetenschappelijke begeleiding van Rüter; na diens overlijden in 1965 werd Brandt toezichthouder, en na diens overlijden in

1966 werd prof. dr. A.F. Manning als zodanig aangewezen door de Commissie. De uitgave van Woltring omvatte uiteindelijk zes RGP-delen, die gepubliceerd werden in de jaren 1962-1972.

De verzameling telt 270 stukken over de periode 1952-1971.

Tweederde van de stukken is van de hand van Woltring. Ca. 160 brieven zijn afkomstig van of gericht aan de toezichthouders Rüter en Manning; in deze correspondentie nemen kwesties van selectie en annotatie de belangrijkste plaats in. Voorts is er briefwisseling met Bureau en Commissie. Ca. 15 stukken hebben betrekking op de voorbereidingsfase van het project, waarin opdrachthouders, toezichthouders, Commissie en Bureau betrokken waren in het overleg over de opzet en uitvoeringswijze van de opdracht.

- 484-486** Stukken betreffende de opdracht "Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland in de periode 1848-1870". (55.1)
1967-2008 3 omslagen
- 484** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1967-2000.
- 485** Recensies over de publicatie, 1974-1975.
- 486** Uitvoering, 2001-2008.

177-178, 487-488

Stukken betreffende de opdracht "Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland in de periode 1871-1898". (54.4)

1952-1974 4 omslagen

Zie voor de index van correspondenten voor de inventarisnummers 177 en 178 bijlage 4.

- 177** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1952-1961.
- 178** Uitvoering, 1962-1971.
- 487** Recensies over de publicatie, 1964-1974.

488 Uitvoering, 1969-1973.

- 489-490** Stukken betreffende de opdracht "Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland 1899-1919". (54.2)
1954-1974 2 omslagen
- 489** Recensies over de opdracht en de publicatie, 1954-1974.
- 490** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1971-1974.

- 491-498** Stukken betreffende de opdracht "Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland in de periode 1919-1945". (71.3)
1969-2008 8 omslagen
- 491** 1969-1978
- 492** 1979-1981
- 493** 1982-1985
- 494** 1986-1987
- 495** 1988-1992
- 496** 1993-1994
- 497** 1995-2000
- 498** 2001-2008

2.2.3.6 PARTICULIERE NOTULEN VAN DE VERGADERINGEN DER STATEN VAN HOLLAND

- 499-501** Stukken betreffende de opdracht "Particuliere notulen van de vergaderingen der Staten van Holland 1620-1640 door N. Stellingwerff en S. Schot". (52.4)
1951-2009 3 omslagen
- 499** 1951-1994
- 500** 1995-2000
- 501** 2001-2009

2.2.3.7 BRIEFWISSELING VAN HUGO GROTIUS

- 502-504** Stukken betreffende de opdracht "Briefwisseling van Hugo Grotius 1597-1645". (24.2)
1966-2001 3 omslagen
- 502** 1966-1979
- 503** 1980-1986
- 504** 1989-2001

2.2.3.8 DE BRIEFWISSELING VAN ANTHONIE HEINSIUS

- 505-508** Stukken betreffende de opdracht "De briefwisseling van Anthonie Heinsius 1702-1720". (67.2)
1967-2004 4 omslagen
- 505** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1967-2002.

- 506** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken, 1969-1982.
- 507** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken, 1983-1994.
- 508** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken, 1995-2004.

2.2.3.9 THORBECKE. EEN LEVEN IN BRIEVEN

- 509-512** Stukken betreffende de opdracht "Thorbecke. Een leven in brieven". (70.4)
1968-2004 4 omslagen
- 509** 1968-1977
- 510** 1978-1993
- 511** 1994-1997
- 512** 1998-2004
- 621-646** Fotokopieën van brieven van Thorbecke, berustend in archieven die niet in het Algemeen Rijksarchief bewaard worden, vervaardigd en verzameld door de bewerker G.J. Hooykaas.
1987-2001 26 omslagen
- 621** aan Blijdenstein [1854-1866], in Rijksarchief Overijssel
- 622** aan Conway [1849-1867], in KA Brussel
- 623** aan Van Deen [1834-1866], in Koninklijke Bibliotheek Den Haag
- 624** aan Van Doorninck [1837-1839], in Rijksarchief Overijssel
- 625** aan Eekhoff (abusievelijke toeschrijving) [1860], in Provinciale Bibliotheek Friesland
- 626** aan Feith [1836-1839], in Rijksarchief Groningen
- 627** aan Gachard [1842-1863], in Algemeen Rijksarchief Brussel
- 628** aan Geel [1845-1849], in Universiteitsbibliotheek Leiden
- 629** aan Halbertsma [1840-1844], in Provinciale Bibliotheek Friesland
- 630** aan Van Heemstra [1848], in particulier bezit (mr R. Veltman Fruin)
- 631** aan Van Hengeveld [1869-1870], in Rijksarchief Utrecht
- 632** aan De Kempnaer [1844-1845], in particulier bezit (in Engeland)
- 633** aan Van Lennep [1862], in Universiteitsbibliotheek Amsterdam
- 634** aan Van der Maesen de Sombreff [18262-1870], in particulier bezit (niet traceerbaar)
- 635** aan Mittermaier [1837-1864], in Universiteitsbibliotheek Heidelberg
- 636** aan Müller [1825-1838], in Universiteitsbibliotheek Göttingen

- 637** aan Muller [1854-1864], in Gemeentearchief Rotterdam
638 aan Pijls [1864-1865], in Gemeentearchief Maastricht
639 aan Hoogheemraadschap Rijnland [1845], in archief
 Hoogheemraadschap Rijnland
640 aan Royer [1866-1868], in Katholiek
 Documentatiecentrum Nijmegen
641 aan Schimmelpenninck van der Oye [1825-1848], in
 Gemeentearchief Zutphen
642 aan Stork [1854-1871], in Rijksarchief Overijssel
643 aan Storm [1845-1856], in Gemeentearchief Breda
644 aan Tak van poortvliet [1860-1870]
645 aan Tieck [1821-1824], in Sächsische Landesbibliothek
 Dresden
646 aan Tydeman [1849-1853], in Gemeentearchief Leiden

2.2.3.10 DE CORRESPONDENTIE VAN WILLEM VAN ORANJE

- 513-518** Stukken betreffende de opdracht "De correspondentie van Willem van Oranje". (69.3)
 1968-2007 6 omslagen
- 513** 1968-1977
514 1977-1996
515 1997 januari-1997 juli
516 1997 augustus-1998
517 1999-2000
518 2001-2007

2.2.3.11 BRIEFWISSELING TUSSEN SIMON VAN SLINGELANDT EN SICCO VAN GOSLINGA

- 519-520** Stukken betreffende de opdracht "Briefwisseling tussen Simon van Slingelandt en Sicco van Goslinga 1697-1731". (70.3)
 1969-1980 2 omslagen
- 519** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1969-1978.
520 Recensies over de publicatie, 1980.

2.2.3.12 RESOLUTIËN STATEN-GENERAAL

- 521-522** Stukken betreffende de opdracht "Resolutiën Staten-Generaal 1626-1630". (60.1)
 1969-1998 2 omslagen
 Oorspronkelijk betrof de opdracht de periode 1610-1670.
- 521** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1969-1998.
522 Recensies over de publicatie, 1973-1991.

2.2.3.13 CONSTITUTIES EN STAATSREGELINGEN BATAAFSE TIJD

- 523-529** Stukken betreffende de opdrachten van de reeks "Plan van

Constitutie van 1796, Ontwerp van Constitutie van 1797, De Staatsregeling van 1798, De Staatsregeling van 1801, De Staatsregeling van 1805 en de Constitutie van 1806".

1969-2001

7 omslagen

- 523** Opdracht "Het Plan van Constitutie van 1796" (69.4), 1969-1976.
- 524** Opdracht "Ontwerp van Constitutie 1797" (78.1), 1976-1985.
- 525** Recensies over de publicatie "Het Plan van Constitutie van 1796", 1977-1983.
- 526** Opdracht "De Staatsregeling van 1798." (82.2), 1981-1991.
- 527** Recensies over de publicatie "Het Ontwerp van Constitutie van 1797", 1983-1985.
- 528** Opdracht "Bronnen voor de Staatsregeling van 1801, voor de Staatsregeling 1805 en voor de Constitutie van 1806" (89.1), 1987-2001.
- 529** Recensies over de publicatie "De Staatsregeling van 1798", 1988-1990.

2.2.3.14 REPERTORIUM DER NEDERLANDSE VERTEGENWOORDIGERS, RESIDERENDE IN HET BUITENLAND 1584-1810.

530-531 Stukken betreffende de opdracht "Repertorium der Nederlandse vertegenwoordigers, residerende in het buitenland 1584-1810 (75.1).

1970-1979

2 omslagen

- 530** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1970-1977.
- 531** Recensies over de publicatie, 1977-1979.

2.2.3.15 REPERTORIUM DER BUITENLANDSE VERTEGENWOORDIGERS, RESIDERENDE IN NEDERLAND 1584-1810

532-533 Stukken betreffende de opdracht Repertorium der buitenlandse vertegenwoordigers, residerende in Nederland 1584-1810 (77.4) 1977-1987

2 omslagen

- 532** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1977-1983.
- 533** Recensies over de publicatie, 1983-1987.

2.2.4 BRONNEN VOOR DE NEDERLANDSE MARITIEME GESCHIEDENIS

In 1943 verleende de secretaris-generaal van het departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming deze opdracht aan dr. T.H. Milo, na advies te hebben ingewonnen van een commissie ad hoe, bestaande uit R. Bijlsma (algemeen rijksarchivaris), H.J. Smit (directeur Bureau RGP) en W. Voorbeijtel Cannenburg (directeur Ned. Historisch Scheepvaart Museum). Het oorspronkelijke voorstel van Milo aan het departement was buitengewoon veelomvattend; het werd door het departement op advies van de commissie

sterk gereduceerd.

Subsidiëring door de rijksoverheid stelde Milo in staat een assistent in te schakelen bij het werk, dat werd uitgevoerd onder de vlag van het 'Bureau Nederlandsche Marine-archieven'. Door zijn hoogleraarsbenoeming kon Milo vanaf 1946 minder tijd aan deze opdracht besteden. Vanaf 1948 werd het project onder de leiding van de herleefde Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis gesteld, terwijl het wetenschappelijk toezicht toevertrouwd bleef aan de oorspronkelijke commissie ad hoe. De in 1950 ingediende kopij voor deel I gaf aanleiding tot veel op- en aanmerkingen. Uiteindelijk is het niet tot publicatie gekomen.

Het archief van prof. Milo betreffende dit project is verspreid geraakt; een gedeelte berust bij de Leidse universiteit, een gedeelte in het Algemeen Rijksarchief, en het hier beschreven gedeelte in het archief der Rijks-commissie. De verzameling telt 72 stukken over de periode 1942-1950 en 1971. Het betreft in hoofdzaak brieven en rapporten van Milo, briefwisseling met het departement en brieven van de leden der advies- en begeleidingscommissie.

- 176** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen voor de Nederlandse maritieme geschiedenis over de periode 1568-1609". (43.1)
1942-1950, 1971 1 omslag
Zie voor de index van correspondenten bijlage 5.

2.2.5 ECONOMISCHE EN SOCIALE GESCHIEDENIS

2.2.5.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN

- 534** Recensies over de publicatie "Bronnen tot de geschiedenis van den handel met Engeland, Schotland en Ierland".
1951 1 omslag
- 535** Recensie over de publicatie "Bronnen tot de geschiedenis van den Levantschen handel".
1954 1 omslag
- 536** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen voor de economische geschiedenis van het Beneden-Maasgebied 1104-1534". (50.3)
1971-1997 1 omslag

2.2.5.2 BRONNEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN DE HANDEL MET FRANKRIJK

In 1919 werd dr. Z.W. Sneller (1882-1950) aangesteld als onderdirecteur bij het Bureau met de opdracht een bronnenuitgave tot stand te brengen over de handel met Frankrijk tot 1585. Al in 1922 verliet hij deze functie weer wegens zijn benoeming tot hoogleraar aan de Nederlandse Economische Hogeschool in Rotterdam. De opdracht bleef tot 1927 gehandhaafd, maar vorderde uiteraard minder snel. Tenslotte nam dr. W.S. Unger de opdracht over. In 1930 verscheen deel I.

De verzameling telt 34 stukken over het tijdvak 1919-1932.

Het betreft uitsluitend correspondentie met personen, archieven en andere instellingen in het buitenland met het oog op de opsporing van materiaal voor de uitgave, waaronder een brief van Gideon Busken Huet.

- 174** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen tot de geschiedenis van de handel met Frankrijk, 735-1585". (20.1)
1919-1932 1 omslag
Zie voor de index van correspondenten bijlage 6.
- 537** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen tot de geschiedenis van de handel met Frankrijk. Notariële akten uit La Rochelle en Bordeaux gepubliceerd over de periode 1423-1585". (77.2)
1975-1995 1 omslag

2.2.5.3 BRONNEN VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE OOSTZEEHANDEL

De opdracht werd in 1952 verleend aan dr. P.H. Winkelman, die in de rang van onderdirecteur (1951-1956) werkzaam was bij het Bureau der Commissie tot zijn hoogleraarsbenoeming in Nijmegen. Als onderdirecteur werd hij opgevolgd door dr. F.B.M. Tangelder, die tevens naast Winkelman in 1958 met de Oostzeehandel-opdracht werd belast, en die vanaf 1964 tot zijn overlijden in 1970 directeur van het Bureau was. Het Oostzeehandel-project stond tot 1960 onder toezicht van prof. dr. N.W. Posthumus, daarna van prof. dr. I.J. Brugmans. Zowel Winkelman als Tangelder maakten onderzoeksreizen naar het Oostzeegebied en deden daarvan uitgebreid verslag. Een aanzienlijk aantal archiefstukken kwam te leen over naar Den Haag voor transcriptie. Ook liet het Bureau een aantal archivalia op film vastleggen. Assistentie bij het onderzoek werd behalve door Bureau-medewerkers ook verleend door mevr. mr. M.L. Buschkens-Dijkgraaf, dank zij een subsidie van de Oostersche Handel en Reederijen.

Over de indeling van de te publiceren bronnen en de opzet van de uitgave is veel discussie en verschil van mening geweest ten koste van de persoonlijke verhoudingen.

De opdracht heeft geresulteerd in een publicatie van Tangelder betreffende de Elbingse pondtol 1585-1602 (in 1972) en van Winkelman zes delen, in de periode 1971-1983, betreffende de Koningsbergse tol 1588-1602 (1 deel) en akten uit Nederlandse notariële archieven 1585-1625 (benevens het koopmansarchief Van Adrichem) (5 delen).

De verzameling telt 149 stukken over de periode 1953-1975.

De grootste bestanddelen zijn: correspondentie van Tangelder met personen en instellingen in het Oostzeegebied, en met Commissie en toezichthouders; brieven van mevr. Buschkens; soortgelijke correspondentie van Winkelman in veel kleiner aantal.

179-180, 538-542

Stukken betreffende de opdracht "Bronnen voor de geschiedenis van de Nederlandse Oostzeehandel in de zeventiende eeuw, 1588-1625". (52.2)

1953-1987 4 omslagen, 1 stuk
Zie voor de index van correspondenten voor de inventarisnummers 179-180 bijlage 7.

179 1953-1961

180 1962-1975

538 1967-1981

539 Recensies over de publicaties, 1972-1987.

540 Stuk met een overzicht van de geschiedenis van de opdracht, 1974-1975., 1 stuk

- 541-542** Stukken betreffende de opdracht "Nederlandse rekeningen in de pondtolregisters van Elbing 1585-1602". (52.2)1971, 1970-1995, 2007
2 omslagen
- 541** 1970-1972
- 542** 1971, 1978-1995, 2007. Met retroacta, 1951

2.2.5.4 GEGEVENS BETREFFENDE ROEREND EN ONROEREND BEZIT IN DE NEDERLANDEN IN DE 16E EEUW

- 543-544** Stukken betreffende de opdracht "Gegevens betreffende roerend en onroerend bezit in de Nederlanden in de 16e eeuw". (51.1) 1954-1977
2 omslagen
- 543** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1954-1974.
- 544** Recensies over de publicatie, 1974-1977.

2.2.5.5 BRIEVEN EN ANDERE BESCHIEDEN BETREFFENDE DANIEL VAN DER MEULEN 1584-1600

- 545-546** Stukken betreffende de opdracht "Brieven en andere bescheiden betreffende Daniël van der Meulen 1584-1600". (69.2) 1969-1991
2 omslagen
- 545** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1969-1988.
- 546** Recensies over de publicatie, 1990-1991.

2.2.5.6 BRONNEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN HET BEDRIJFSLEVEN EN HET GILDEWEZEN VAN AMSTERDAM

- 547-548** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen tot de geschiedenis van het bedrijfsleven en het gildewezen van Amsterdam in de periode 1510-1672". (26.1) 1971-1978
2 omslagen
- 547** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1971-1975.
- 548** Recensies over de publicatie, 1975-1978.

2.2.5.7 REKENINGEN VAN DE GRAFELIJKHEID VAN HOLLAND UIT DE BEIERSE PERIODE

- 549-551** Stukken betreffende de opdracht "Rekeningen van de grafelijkheid van Holland uit de Beierse periode". (78.2) 1971-1997.
3 omslagen
- 549** Periode 1393-1396, 1971-1994. Met retroacta, 1950, 1958.
- 550** Periode 1393-1396, 1995-1997.
- 551** Periode 1358-1361, 1983-1997.

2.2.5.8 REKENINGEN VAN DE DOMEINEN VAN PUTTEN 1379-1429

- 552-553** Stukken betreffende de opdracht "Rekeningen van de domeinen van Putten 1379-1429". (77.1)
1976-1983 2 omslagen
- 552** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1976-1980. Met retroactum, 1969
- 553** Recensies over de publicatie, 1982-1983.

2.2.5.9 STATISTIEKEN VAN DE NEDERLANDSE NIJVERHEID UIT DE EERSTE HELFT DER 19E EEUW

- 554-555** Stukken betreffende de opdracht "Statistieken van de Nederlandse nijverheid uit de eerste helft der 19e eeuw. Supplement". (76.2)
1976-1987 2 omslagen
- 554** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1976-1979, 1987.
- 555** Recensies over de publicatie, 1980-1984.

2.2.6 OVERZEESE GESCHIEDENIS

2.2.6.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN

- 556** Recensies over de publicatie "Pieter van Dam, Beschryvinge van de Oostindische Compagnie".
1954 1 omslag
- 557** Recensies over de publicatie "Ambtelijke adviezen van C. Snouck Hurgronje 1889-1936".
1957, 1961, 1967 1 omslag
- 558** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen tot de geschiedenis der Oost-Indische Compagnie in Perzië in de periode 1611-1638". (6.2)
1974-1986 1 omslag
- 559** Stukken betreffende de opdracht "De dagregisters van het kasteel Zeelandia, Taiwan 1629-1662". (77.3)
1976-2001 1 omslag

2.2.6.2 OFFICIËLE BESCHEIDEN BETREFFENDE DE NEDERLANDS-INDONESISCHE BETREKKINGEN 1945-1950

560-564, 620

Stukken betreffende de opdracht "Het verzamelen van gegevens over de geschiedenis van Nederlands-Indië in de periode van het einde van de Tweede Wereldoorlog tot aan de soevereiniteitsoverdracht" (Collectie Boon).

1961-1975

6 omslagen

De opdracht was verstrekt aan dr. M. Boon. Dr. mr. C. Smit heeft de opdracht vervolledigd.

- 560** Correspondentie Boon A t/m P, 1961-1965.
- 561** Correspondentie Boon Q t/m Z, 1961-1965.
- 562** Eindrapport Boon, 1965.
- 563** Uitvoering van de opdracht door Smit, alsmede de overdracht van verzamelde documenten aan het Algemeen Rijksarchief, 1968-1975.
- 620** Verslagen van vraaggesprekken door C. Smit met correspondentie,, 1969
- 564** Eindverslag door C. Smit, 1972.

565-587

Stukken betreffende de opdracht "Officiële Bescheiden betreffende de Nederlands-Indonesische betrekkingen 1945-1950". (69.1)

1969-1996

23 omslagen

- 565** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1969-1977.
- 566** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1978-1996.
- 567** Deel I, 10 augustus - 8 november 1945, 1970-1972.
- 568** Deel II, 9 november - 31 december 1945, 1970-1972.
- 569** Deel III, 1 januari - 30 maart 1946, 1971-1974.
- 570** Deel IV, 31 maart - 16 juli 1946, 1972-1974.
- 571** Deel V, 16 juli - 28 oktober 1946, 1974-1975.
- 572** Deel VI, 29 oktober 1946 - 5 januari 1947, 1975-1977.
- 573** Deel VII, 6 januari - 20 maart 1947, 1976-1978.
- 574** Deel VIII, 21 maart - 20 mei 1947, 1976-1980.
- 575** Deel IX, 21 mei - 20 juli 1947, 1977-1981.
- 576** Deel X, 21 juli - 31 augustus 1947, 1979-1982.
- 577** Deel XI, 1 september - 25 november 1947, 1981-1984.
- 578** Deel XII, 26 november 1947 - 19 februari 1948, 1982-1985.
- 579** Deel XIII, 20 februari - 4 juni 1948, 1984-1986.
- 580** Deel XIV, 5 juni - 31 augustus 1948, 1985-1988.
- 581** Deel XV, 1 september - 30 november 1948, 1987-1988.
- 582** Deel XVI, 1 december 1948 - 12 januari 1949, 1988-1990.
- 583** Advisering aan de minister van Onderwijs en Wetenschappen over de voortzetting van de opdracht, 1989-1990.

- 584** Deel XVII, 13 januari 1949 - 28 februari 1949, 1990-1991.
585 Deel XVIII, 1 maart 1949 - 31 mei 1949, 1991.
586 Deel XIX, 1 juni - 15 september 1949, 1992-1994.
587 Deel XX, 16 september - 31 december 1949, 1995.

- 588-590** Recensies over de publicatie "Nederlands-Indonesische betrekkingen".
 1971-1992 3 omslagen
588 Deel I tot en met deel V, 1971-1978.
589 Deel VI tot en met deel X, 1979-1982.
590 Deel XI tot en met XV, 1988-1992.

2.2.6.3 DE NEDERLANDERS IN KERELA

- 591-592** Stukken betreffende de opdracht "De Nederlanders in Kerala 1663-1701. De memories en instructies betreffende het commandement Malabar van de Verenigde Oostindische Compagnie". (70.5)
 1970-1980 2 omslagen
591 Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1970-1976.
592 Recensies over de publicatie, 1977-1980.

2.2.6.4 DUTCH-ASIATIC SHIPPING IN THE 17TH AND 18TH CENTURIES

- 593-594** Stukken betreffende de opdracht "Dutch-Asiatic shipping in the 17th and 18th centuries". (76.1)
 1972-1991 2 omslagen
593 Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1972-1987
594 Recensies over de publicatie, 1980-1991.

2.2.6.5 BRONNEN BETREFFENDE DE MIDDEN-MOLUKKEN 1900-1942

- 595-596** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen betreffende de Midden-Molukken 1900-1942". (83.2)
 1982-1997 2 omslagen
595 Opdracht, 1982-1997.
596 Publicatie, 1996-1997.

2.2.6.6 DAGBOEKAANTEKENINGEN VAN VICE-ADMIRAAL F. PINKE, COMMANDANT ZEEMACHT IN NEDERLANDS-INDIË 1914-1916

- 597-598** Stukken betreffende de opdracht "Dagboekanteekeningen van vice-admiraal F. Pinke, commandant zeemacht in Nederlands-Indië 1914-1916". (84.2)
 1983-1990 2 omslagen
597 Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1983-1984.

598 Recensies over de publicatie, 1987-1990.

2.2.6.7 MEMORIES VAN OVERGAVE VAN GOUVERNEURS VAN AMBON IN DE 17E EN 18E EEUW

- 599-600** Stukken betreffende de opdracht "Memories van overgave van gouverneurs van Ambon in de 17e en 18e eeuw". (83.1)
1985-1990 2 omslagen
- 599** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1985-1988.
- 600** Recensies over de publicatie, 1987-1990.

2.2.7 KERKELIJKE GESCHIEDENIS

2.2.7.1 VERSCHILLENDE OPDRACHTEN

- 601** Stukken betreffende de opdracht "Bronnen betreffende de toestand der Nederlanden uit het archief der Oud-Bisschoppelijke Clerezij in de periode 1583-1725. (30.1)
1967-1981. Met retroacta, 1930. 1 omslag
Project is stopgezet
- 602** Stukken betreffende de opdracht "Kerkeradsprotocollen van de gereformeerde kerk te Emden". (56.1)
1972-1987. 1 omslag
Project is stopgezet
- 603** Stukken betreffende de opdracht "Livre des Actes des Eglises Wallonnes aux Pays-Bas 1601-1697". (82.1)
1981-2005 1 omslag
- 604** Stukken betreffende de opdracht "Acta van het consistorie van de Nederlandse gemeente te Londen 1569-1585". (88.1)
1988-1994 1 omslag

2.2.7.2 ROMEINSE BRONNEN VOOR DE KERKELIJKE GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND

- 605-607** Stukken betreffende de opdrachten in de reeks "Romeinse bronnen voor de kerkelijke geschiedenis van Nederland 1521-1914".
1979-2003 3 omslagen
- 605** Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1727-1831 (54.3), 1966-1978.
- 606** Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1727-1831 (54.3), 1979-1995.
- 607** Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1832-1914. Archiefwijzer van Romeinse archivalia (82.3), 1982-2003.

- 608** Recensies over de publicatie "Lettres de Francesco Capaccini".
1984-1989 1 omslag

2.2.8 CULTUURGESCHIEDENIS

- 609** Stukken betreffende de opdracht "Titellijst van het Nederlandse geïllustreerde boek in de 1e helft van de 17e eeuw". (53.1)
1971-1977 1 omslag
Project is stopgezet

- 610-611** Stukken betreffende de opdracht "Inventarissen van de inboedels in de verblijven van de Oranjes en daarmee gelijk te stellen stukken 1567-1795". (56.2)
1971-1979 2 omslagen
- 610** Voorbereiding, vaststelling, herziening, 1971-1976.
611 Recensies over de publicatie, 1975-1979.

2.2.9 COLLECTIES

2.2.9.1 COLLECTIE VAN RIEMSDIJK

Jhr. mr. Th.H.F. van Riemsdijk (1848-1923) was ten tijde van de instelling in 1902 van de

Commissie (van Advies) voor 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën (vanaf 1948 Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis) algemeen rijksarchivaris. Onder hem diende dr. H.T. Colenbrander (1871-1945) als adjunct-rijksarchivaris. Op instigatie van Colenbrander bereidden Van Riemsdijk en hij in onderling overleg het voorstel voor dat zou leiden tot het werk van 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën (RGP).

De RGP werd aanvankelijk opgezet als een van de taken van het algemeen rijksarchief. In

1910 werd deze activiteit uit het rijksarchief losgemaakt; er ontstond een zelfstandig Bureau der Commissie, geleid door Colenbrander. In 1911 trad Van Riemsdijk af als algemeen rijksarchivaris. In 1918 legde hij het voorzitterschap van de Commissie neer, tegelijk met het vertrek van Colenbrander als secretaris/directeur. Van Riemsdijk bleef lid van de Commissie tot zijn overlijden in 1923.

De verzameling telt 190 stukken over de periode 1901-1923.

Bijna de helft van de collectie wordt gevormd door correspondentie tussen Van Riemsdijk en Colenbrander, met als belangrijkste thema's: het plan tot instelling van de RGP en de Commissie; de opzet en voortgang van Colenbrander's Gedenkstukken; bestuurlijke zaken. De verzameling telt ook veel eigen aantekeningen van Van Riemsdijk ter voorbereiding van de Commissie-vergaderingen. Andere onderwerpen die in deze stukken aan de orde komen, zijn: activiteiten van Commissie-leden om toegang te krijgen tot diverse particuliere archiefverzamelingen; de losmaking van de RGP uit het rijksarchief; de ruil van archivalia met België; diverse uitgave-voorstellen, zoals dat voor de ontsluiting van de "Resolutiën der Staten-Generaal 1576-1609".

- 169-170** Stukken uit de collectie jhr.mr. Th. H.F. van Riemsdijk.
1901-1923 2 omslagen
Zie voor de index van correspondenten bijlage 8.
- 169** 1901-1909
170 1910-1923

2.2.9.2 COLLECTIE JAPIKSE

Dr. N. Japikse (1872-1944) trad in 1910 in dienst van het Bureau der Commissie voor 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën (RCVG) als onderdirecteur met de opdracht de uitgave van de "Resolutiën der Staten-Generaal 1576-1609" tot stand te brengen. Met het toezicht op dit project werd mr. S. Muller Fzn. belast; na diens aftreden als zodanig in 1914 werd dr. C.H.T. Bussemaker toezichthouder; deze overleed nog in hetzelfde jaar en zijn taak werd overgenomen door mr. R. Fruin. Japikse was van 1924 tot 1937 tevens belast met een tweede bronnenuitgave, de "Correspondentie van Willem III en Bentinck", voltooid in 1935 in

5 banden. Van het werk aan deze uitgave zijn in de onderhavige verzameling echter geen sporen overgebleven. In 1918 volgde Japikse Colenbrander op als secretaris van de Commissie en directeur van het Bureau Nadat de minister eind 1936 de Commissie had opgeheven, bleef Japikse nog in functie als directeur tot zijn pensionering eind 1937. Zijn bemoeienis met de Staten-Generaal-uitgave hield op bij het verschijnen van deel XI in 1941. De verzameling telt 195 stukken over de periode 1909-1944.

De helft van de stukken heeft betrekking op de Staten-Generaal-opdracht. In de beginjaren correspondeerde Japikse hierover uitgebreid met Muller. Ook brieven van andere Commissie-leden (van Riemsdijk, Blok, Colenbrander) gaan hierover. 22 brieven van dr. H.E. Becht betreffen diens door de Commissie tenslotte niet aanvaarde plan voor een bronnenuitgave over de convooien en licenten. Japikse adviseerde Becht bij de voorbereiding. 17 tussen Japikse en Gerretson gewisselde brieven vormen een curieus onderdeel van de collectie. Ze handelen ten dele over de Groen-uitgave, maar dragen tevens het karakter van een persoonlijke, soms vertrouwelijke briefwisseling tussen vrienden die eind 1933 doodsvijanden werden. Een 35-tal stukken betreffen de pogingen, vanaf 1935 ondernomen, om een Thorbecke-uitgave te realiseren. Japikse spande zich hiervoor in tijdens zijn directeurschap, met steun van de Commissie. Na zijn pensionering zette hij zijn pogingen voort, zodat deze stukken mede het tijdvak 1938-1944 beslaan.

171-172 Stukken uit de collectie dr. N. Japikse.
1909-1944

2 omslagen

Zie voor de index van correspondenten bijlage 9.

171 1909-1922

172 1925-1944